

Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті
Казахский национальный педагогический университет имени Абая
Abai Kazakh national pedagogical university

ХАБАРШЫ

ВЕСТНИК

BULLETIN

Серия «Международная жизнь и политика»
Хабаршысы, «Халықаралық өмір және саясат» сериясы
Series of «International Affairs and Politics»
№3 (78), 2024

Алматы, 2024

Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті
Казахский национальный педагогический университет имени Абая
Abai Kazakh national pedagogical university

ХАБАРШЫ

ВЕСТНИК

BULLETIN

Серия «Международная жизнь и политика»
Хабаршысы, «Халықаралық өмір және саясат» сериясы
Series of «International Affairs and Politics»
№3 (78), 2024

Алматы, 2024

Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті

ХАБАРШЫ

«Халықаралық өмір және саясат»
сериясы №3(78), 2024 ж.

Шығару жиілігі – жылына 4 нөмір.
2002 ж. Бастап шығады.

Бас редактор:

з.ғ.д., профессор А.А. Сабитова

Бас ред. Орынбасары:

з.ғ.к., профессор О.Б.Хусаннов

Редакция алқасы

т.ғ.к., доцент Н.Ш. Жамансарин,
з.ғ.д., профессор, ҚР ҰҒА Академигі

С.Н.Сабитенов,

ф.ғ.д., доцент Ш.А. Сабитова,
з.ғ.д., профессор, Қазақстан

Республикасы Бас прокуратурасының
жанындағы Құқық қорғау органдары

академиясы **Е.Н.Бегалиев,**

т.ғ.д., профессор, ИНАЛКО

Университеті (Франция) **Катрин**

Пужоль,

з.ғ.д., профессор, Страсбург
университеті, Франция **Патрик Долла,**

з.ғ.д., профессор, Лотарингия
университеті, Франция **Хьюго Шталь,**

с.ғ.к. **Жабелова Т.Е.,**

т.ғ.к., профессор **М.К. Сембинов,**

с.ғ.к., профессор **Л.Х.Матакбаева,**

с.ғ.д., доцент **А.К. Курмангали,**

с.ғ.к. **Т.Н.Чумаченко**

Жауапты хатшы:

оқытушы, магистр

А.Т. Исламова

© Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, 2024

Қазақстан Республикасының мәдениет және ақпарат министрлігінде 2009 жылы мамырдың 8-де тіркелген №10105 – Ж

Басуға 21.06.2024 қол қойылды.
Пішімі 60x84 1/8. Көлемі 5,0 е.б.т.
Тапсырыс 307.

050010, Алматы қаласы,
Достық даңылы, 13.
Абай атындағы ҚазҰПУ

Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің «Ұлағат» баспасы

**МАЗМҰНЫ
СОДЕРЖАНИЕ
CONTENT**

Хусаннов О.Б. Защита персональных данных и дистанционный контроль за преступностью: точки соприкосновения.....	5
Хусаннов О.Б. Жеке деректерді қорғау және қылмысты қашықтан бақылау: ортақ негіз	
Khusainov O.B. Personal data protection and remote crime control common ground	
Канафина Г.Е., Чумаченко Т.Н. Внешняя политика Республики Казахстан в ЦА.....	9
Канафина Г.Е., Чумаченко Т.Н. Қазақстан Республикасының Орталық Азиядағы сыртқы саясаты	
Kanafina G.E., Chumachenko T.N Foreign policy of the Republic of Kazakhstan in Central Asia	
Жевлакова И. Д., Курмангали А. К. Евразийский экономический союз: направления развития и перспективы сотрудничества.....	15
Жевлакова И. Д., Курмангали А. К. Еуразиялық экономикалық одақ: Даму бағыттары және ынтымақтастық перспективалары	
Zhevlakova I.D. Kurmangali A. K. Union économique eurasiennne: orientations de développement et perspectives de cooperation	
Сабитова Ш.А., Джанибеков А. Участие Казахстана в международном сотрудничестве по вопросам защиты беженцев....	19
Сабитова Ш.А., Джанибеков А. Қазақстанның халықаралық ынтымақтастық мәселелері бойынша босқындарды қорғау	
Sabitova Sh.A., Janibekov A. Kazakhstan's participation in international cooperation on refugee protection	
Нургалым К.С., Калдыкенова Б.К. Адам құқықтары мен бостандықтарын халықаралық қорғаудың құқықтық ерекшелігі....	24
Нургалым К.С., Калдыкенова Б.К. Правовые особенности международной защиты прав и свобод человека	
Nurgalym K.S., Kaldykenova B.K. Legal features of international protection of human rights and freedoms	
Саматқызы Б., Төлегенов Т.З. Монро доктринасы.....	30
Саматқызы Б., Төлегенов Т.З. Доктрина Монро	
Samatkyzy B., Tolegenov T.Z. Monroe doctrine	
Matakbaeva L.H., Islamova A.T. Regional models of economic partnership: features and prospects.....	32
Матакбаева Л.Х., Исламова А.Т. Экономикалық серіктестіктің аймақтық үлгілері: ерекшеліктері мен болашағы	
Матакбаева Л.Х., Исламова А.Т. Региональные модели экономического партнерства: особенности и перспективы	
Авторлар туралы мәлімет.....	37
Сведения об авторах.....	38
About authors.....	39

**Казахский национальный
педагогический университет имени
Абая**

ВЕСТНИК

Серия

**«Международная жизнь и политика»
№3(78), 2024 г.**

Периодичность – 4 номера в год.
Выходит с 2002 года.

Главный редактор:

д.ю.н., профессор Сабитова А.А.

Зам. Гл. редактора:

к.ю.н., профессор

Хусайнов О.Б.

Члены редколлегии:

к.и.н., доцент Жамансарин Н.Ш.,

д.ю.н., профессор, академик НАН РК

Сабикенов С.Н.,

д.ф.н., доцент Сабитова Ш.А.,

д.ю.н., профессор, Академия

правоохранительных органов при

Генеральной прокуратуре Республики

Казахстан Бегалиев Е.Н.,

д.и.н., профессор, унив.

ИНАЛКО(Франция) Катрин Пужоль,

д.ю.н., профессор, унив.

Страсбург(Франция) Патрик Долла,

д.ю.н., профессор, унив.Лотарингия

(Франция)

Хьюго Шталь,

к.полит.н. Жабелова Т.Е.,

к.и.н., профессор Сембинов М.К.,

к.полит.н., профессор Матакбаева Л.Х.,

д.полит.н., доцент Курмангали А.К.,

к.полит.н. Чумаченко Т.Н.

Ответственный секретарь:

Преподаватель, магистр Исламова А.Т.

**© Казахский национальный
педагогический университет
им. Абая, 2024**

Зарегистрировано в Министерстве культуры и
информации
Республики Казахстан
8 мая 2009 г. №10105-Ж

Подписано в печать 21.06.2024.

Формат 60x84 1/8.

Объем 5,0 уч-изд.л.

Заказ 307.

050010, г. Алматы, пр. Достык,
пр. Достык, 13. КазНПУ им. Абая

Издательство «Ұлағат»
Казахского национального педагогического
университета имени Абая

**Abai Kazakh national pedagogical university
BULLETIN**

**«Bulletin Abai Kazakh national pedagogical
university»
(series of «International Affairs and Politics»)
№3 (78), 2024**

**Periodical – 4 no. per year
Published since 2002**

doctor of legal Sciences, Professor

Sabitova A.

candidate of legal Sciences, professor **Khusainov O.**

Members of the editorial board:

candidate of Historical sciences, associate professor

Zhamansarin N.,

*Doctor of Law, Professor, Academician of the National
Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan*

Sabikenov S.,

doctor of philological Sciences, associate professor

Sabitova Sh.,

*Doctor of Law, Professor, Academy of Law
Enforcement Agencies under the General Prosecutor's
Office of the Republic of Kazakhstan* **Begaliev E.,**
Doctor of History, Professor, Univ. INALCO (France)

Catherine Pujol,

Doctor of Law, Professor, Univ. Strasbourg (France)

Patrick Dolla,

Doctor of Law, Professor, University of Lorraine

(France) **Hugo Stahl,**

candidate of politic. sciences

Zhabelova T.,

candidate of Historical Sciences, Professor **Sembinov**

M.,

candidate of Political Sciences, Professor

Matakbayeva L.,

Doctor of Political Sciences, Associate Professor

Kurmangali A.,

candidate of politic. sciences

Chumachenko T.

Executive Secretary: Islamova A.,
educator, MA

**© Abai Kazakh National Pedagogical University
2024**

Registered in the Ministry
of Culture and Information of the
Republic of Kazakhstan
May 8, 2009 №10105-Zh

Signed in print 21.06.2024.

Format 60x84 ¹/₈

Volume 5,0 teaching and publishing lists. Order 307.

050010, Almaty, Dostyk avenue 13,
Abai Kazakh national pedagogical

Publishing house “Ulagat” of Abai Kazakh national
pedagogical university

Білім және ғылым саласындағы комитеттің шешімі негізінде (Қосымша 1 Білім және ғылым министрлігінің 2012 жылдың 10 шілдесінің №1082 бұйрығына сәйкес) Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің Хабаршысының “Халықаралық өмір және саясат” сериясы саяси ғылымдар бойынша диссертациялардың негізгі ғылыми нәтижелерін жариялау үшін басылымдар тізіміне ұсынылған.

На основании решения Комитета по контролю в сфере образования и науки (Приложение 1 к Приказу МОН РК от 10 июля 2012 года за №1082) Вестник КазНПУ им. Абая, серия «Международная жизнь и политика» внесен в перечень изданий для публикации основных научных результатов диссертаций по политическим наукам.

In accordance of the decision of the Committee on the control in the field of Education and Science (Annex 1 to the Order of MESRK from 10 July 2012 Order No. 1082) Bulletin KazNPU named after Abai, a series of "International Affairs and Politics" is included into the list editions for publication main scientific results of dissertations on Political Sciences

Хусаинов О.Б.¹

¹доцент кафедры Международное право Института Сорбонна-Казахстан, КазНПУ им. Абая, полковник юстиции в отставке

ЗАЩИТА ПЕРСОНАЛЬНЫХ ДАННЫХ И ДИСТАНЦИОННЫЙ КОНТРОЛЬ ЗА ПРЕСТУПНОСТЬЮ: ТОЧКИ СОПРИКОСНОВЕНИЯ

Аннотация

Автор данной статьи, основная цель которого - введение в общий контекст защиты персональных данных как проблемы публичной политики, основное внимание уделяют рассмотрению различных трактовок понятия «персональные данные», анализу целей защиты персональных данных в контексте социально-этической проблематики, выявлению структурных элементов защиты персональных данных, характеристике стратегий и форм правового регулирования обращения персональных данных и защиты соответствующих прав человека и др. Учебное пособие предназначено для всех, кто интересуется проблемой сохранения и защиты приватности в цифровом мире.

Ключевые слова: Идентифицируемое лицо, микрочип-имплантат, защита персональных данных, GDPR.

О.Б.Хусаинов¹

¹ Абай атындағы ҚазҰПУ Сорбонна-Қазақстан институтының халықаралық құқық кафедрасының доценті. отставкадағы әділет полковнигі

ЖЕКЕ ДЕРЕКТЕРДІ ҚОРҒАУ ЖӘНЕ ҚЫЛМЫСТЫ ҚАШЫҚТАН БАСҚАРУ: БАЙЛАНЫС ОРЫНДАРЫ

Аңдатпа

Негізгі мақсаты жеке деректерді қорғауды мемлекеттік саясат мәселесі ретінде жалпы контекстке енгізу болып табылатын осы мақаланың авторы «жеке деректер» ұғымының әртүрлі түсіндірмелерін қарастыруға, жеке деректерді қорғау мақсаттарын талдауға бағытталған. әлеуметтік және этикалық мәселелер контексті, жеке деректерді қорғаудың құрылымдық элементтерін анықтау, дербес деректер айналымын құқықтық реттеудің стратегиялары мен нысандарын сипаттау және адамның тиісті құқықтарын қорғау және т.б. цифрлық әлемде құпиялылықты сақтау және қорғау мәселесі.

Түйін сөздер: сәйкестендірілетін тұлға, микрочип импланты, жеке деректерді қорғау, GDPR.

Khusainov O.B.¹

¹Associate Professor, Department of International Law, Sorbonne-Kazakhstan Institute, Abai KazNPU, retired Colonel of Justice

PERSONAL DATA PROTECTION AND REMOTE CRIME CONTROL: POINTS OF CONTACT

Abstract

The author of this article, whose main goal is to introduce personal data protection as a public policy issue into the general context, focuses on the consideration of various interpretations of the concept of “personal data”, analysis of the goals of personal data protection in the context of social and ethical issues, identification of structural elements of personal data protection, characterization of strategies and forms of legal regulation of the circulation of personal data and the protection of

relevant human rights, etc. The textbook is intended for anyone interested in the problem of preserving and protecting privacy in the digital world.

Key words: Identifiable person, microchip implant, personal data protection, GDPR.

Прежде чем раскрывать тему исследования, необходимо все же дать понятие чипирования, точнее «Микрочип-имплантат» и «Идентифицируемое лицо».

Так, **Идентифицируемое лицо** — это лицо, которое может быть идентифицировано прямо или косвенно, в частности, посредством ссылки на такой идентификатор, как имя, идентификационный номер, данные о местоположении, сетевой идентификатор или на один или несколько факторов, характерных для физической, физиологической, генетической, психической, экономической, культурной или социальной идентичности этого физического лица[1].

Микрочип-имплантат для человека — любое электронное устройство, используемое для имплантации подкожно или в мозг. Как правило — это идентифицирующее RFID-устройство с интегральной схемой, заключенное в силикатное стекло, которое используется для имплантации в тело человека. Этот тип подкожного имплантата обычно содержит идентификационные данные, которые могут быть связаны с информацией, содержащейся во внешней базе данных, такой как личных данных человека, правоохранительные органы, история болезни, лекарства, аллергия и контактная информация [2].

То, что идентифицирует человека, может быть таким же простым, как имя или номер телефона, или может включать другие идентификаторы, такие как IP адрес или идентификатор cookie, или абсолютно другие факторы [3]. Если возможно идентифицировать человека непосредственно из информации, которую вы обрабатываете, то эта информация может являться персональными данными. Персональные данные могут также включать специальные категории персональных данных — данные о судимости и преступлениях. Поскольку они считаются более чувствительными, их обработка возможна только в более ограниченных обстоятельствах.

Если IP адрес, прочно вошел в обиход, и, практически все понимают и знают, что это идентификатор, который позволяет передавать информацию между устройствами в сети: они содержат информацию о местоположении и делают устройства доступными для связи [4].

Понятие Cookie («куки-файлы», в переводе с англ. «печенье») — это фрагмент данных, отправленные веб-сервером, которые хранятся в файле на компьютере пользователя, для его дальнейшей идентификации на этом сайте. Простыми словами, cookie — это небольшой файл на компьютере, по которому сайт в последствии идентифицирует пользователя [5].

GDPR (Общий регламент по защите данных, Регламент ЕС 2016/679) устанавливает семь ключевых принципов:

- 1) Законность, справедливость и прозрачность обработки данных,
- 2) Ограничение цели сбора и использования данных,
- 3) Минимизация данных (сбор только необходимых данных),
- 4) Точность (неточные данные должны быть удалены или исправлены),
- 5) Ограничение хранения (срок хранения данных),
- 6) Честность и конфиденциальность (защита от несанкционированной или незаконной обработки, уничтожения или повреждения данных),
- 7) Подотчетность (обязанность соблюдать GDPR и способность продемонстрировать соответствие регламенту) [6].

Эти принципы должны лежать в основе любого подхода к обработке персональных данных в Европе, они также обладают экстерриториальным принципом. Это означает, что все организации, собирающие, обрабатывающие и хранящие персональные данные физических лиц, которые сотрудничают с Евросоюзом, должны соответствовать требованиям GDPR.

В Республике Казахстан персональные данные защищены Законом «О персональных данных и их защите», который регулирует общественные отношения в сфере персональных

данных, а также определяет цель, принципы и правовые основы деятельности, связанные со сбором, обработкой и защитой персональных данных [7].

Кроме этого, необходимо отметить, что Основной Закон нашего государства, статья 18 Конституции напрямую декларирует право на неприкосновенность частной жизни, личную и семейную тайну, защиту своей чести и достоинства [8].

Возвращаясь к теме нашего исследования, остановимся на теме чипирования, которая вызвала ряд обсуждений как среди ученых правоведов, так и в обществе в целом.

В своих исследованиях казахстанские ученые Бегалиев Е.Н. и Шаяхметова Ж.Б. пришли к выводу, что позиция казахстанского общества к данному вопросу, находится где-то между осторожно – подозрительного до крайне – неприемлемого состояния.

Аналогичная ситуация наблюдается и в государствах Ближнего Зарубежья. В частности, в Российской Федерации вопрос о возможном чипировании населения стал причиной многочисленных дебатов, научной полемики, а сама процедура сравнивалась с принудительным нанесением нацистами регистрационных номеров узникам 75 концентрационных лагерей. Связано данное положение, прежде всего, с существованием вокруг процесса чипирования населения всевозможных мифов и фобий, среди огромного разнообразия которых следует выделить: — теория контроля перенаселения Земли; — теория чипирования тела человека под видом обязательного вакцинирования; — теория возможных манипуляционных действий телом (включая его отдельные части) носителя биочипа [9, с.75-76].

Однако очень серьезные научные изыскания и выводы в вопросах чипизации или глобальный дистанционный контроль над преступностью предлагается доктором юридических наук, директором Центра правовых исследований (Баку, Азербайджан) Ханларом Аликперовым. Ученый считает, что имплантация чипов в тела всех людей способна снизить число преступлений минимум на 35%, а раскрываемость поднять на 95%, благодаря возможности проследить онлайн точное местонахождение любого лица.

Вышеназванный ученый предложил несколько вариантов поголовной чипизации (альтернатив). Из всех перечисленных профессором Х. Аликперовым, по теме нашего исследования, наибольший интерес вызывает предложение вместо поголовной чипизации вставить устройства только в тела ранее судимых и условно осужденных. В этом случае «лишь с натяжкой можно будет говорить о нарушении прав этих людей, так как они уже поставили себя вне закона». А на фоне того, что уже сегодня, к примеру, осужденных за педофилию подвергают кастрации, чипирование выглядит едва ли не актом гуманизма [10, с.26].

В своем ранее опубликованном докладе мы утверждали, что где вместо поголовной чипизации вставить устройства только в тела ранее судимых и условно осужденных. Почему? Потому что, по нашему мнению, в этом варианте можно получить практически полное одобрение гражданского общества. Ярчайший пример тому, изнасилование и убийство малолетней девочки в 2023 году в Сарыагашском районе Туркестанской области. И это не единичный пример уголовных правонарушений, связанных с несовершеннолетними и в семейно-бытовых отношениях, где субъект совершения, лицо ранее судимый или состоит на профилактическом учете [11, с.193].

Как правило лица совершившие развратные действия сексуального характера, скрываются с места происшествия и территории (аула, поселка, района, области). Этот факт, «фактор времени», серьезно влияет на общественное мнение доверия к правоохранительным органам. Кроме этого, вопросы доказывания, зачастую бывают затруднительны. Применение чипирования для данной категории лиц, которую выше мы озвучили, по розыску лиц без вести пропавших, скрывающихся от органов, проводящих дознание и предварительное следствие и суда, можно было бы свести практически к нулю.

Стоит согласиться с утверждением российского ученого Ю.И. Дук, что чипизация – не панацея от всех бед, а лишь инструмент. Для его успешной работы необходимо создать

определённые условия. Одно дело при наличии чипа взмахом руки открывать дверь, совсем другое – неукоснительно соблюдать правовые нормы, которые на сегодняшний день не всегда совершенны [12, с. 70].

Тем не менее, опять возвращаясь к исследованиям профессора Бегалиева Е.Н. и доцента Шаяхметовой Ж.Б. есть все основания поддержать их утверждения, что казахстанский опыт применяемых информационных систем (например, e-gov, e-license, e-notary и т.п.) свидетельствует о крайне малой возможности утечки персональных данных граждан, и, вследствие этого, гарантированное обслуживание населения. Несмотря на вышеизложенное, считаем, что данный вопрос требует максимально глубокой проработки, где защита персональной информации должна быть одним из наиболее важных аспектов, обуславливающая возможность, или наоборот, запрет внедрения института чипирования населения [9, с.81].

Но, необходимо, напомнить, что вопросы раскрытия преступлений, не могут решаться только с помощью тех средств, которые предлагают вышеуказанные ученые, а чипизация в комплексе с другими способами и методами, только улучшить это противостояние. Как сегодня помогают в раскрытии преступлений цифровые технологии, которые так же в своё время были приняты с недоверием [11, с.195].

На основе вышесказанного можно сделать вывод о том, что дистанционный контроль за преступностью (чипизация) вопрос времени и он неизбежен. Конечно же, он имеет как положительные стороны, это помощь не только в борьбе с преступностью, но и медицине, экономике, военной отрасли и других областях.

Как мы видим, точки соприкосновения дистанционного контроля за преступностью и, вопросы персональных данных тесно переплетены, а также представляет особый интерес соблюдения конституционных прав человека в Республике Казахстан.

Вопросы хранения, а также вероятность неправомерного использования огромного массива персональной информации граждан в собственных интересах, это тема отдельного исследования, которые, по нашему мнению, пока, недостаточно изучены и не отрегулированы в правовом поле

(Статья подготовлена в рамках реализации научного проекта грантового финансирования по научным и (или) научно-техническим проектам на 2023–2025 годы Министерства науки и высшего образования Республики Казахстан, ИРН АР 19676297 «Меры противодействия совершению некоторых видов правонарушений посредством чипирования отдельных категорий лиц»).

Список использованной литературы:

1. Анна Гусарова, Серик Джаксылыков. *Защита персональных данных в Казахстане: статус, риски и возможности.* https://www.Soros.kz/wp-content/uploads/2020/04/Personal_data_report.pdf

2. *Чипирование людей.* <https://ru.wikipedia.org/wiki>

3. *What Is Personal Data? The UK's Information Commissioner's Office,* <https://ico.org.uk/for-organisations/guide-to-data-protection/guide-to-the-general-data-protection-regulation-gdpr/key-definitions/what-is-personal-data/>.

4. *Что такое IP-адрес – определение и описание.* <https://www.kaspersky.ru/renewal-center/home>

5. *Что такое cookie файлы: зачем они нужны и как их удалить.* <https://kokoc.com/terminy/cookie/#:~:text=%C>

6. *Регламент № 2016/679 Европейского парламента и Совета Европейского Союза «О защите физических лиц при обработке персональных данных и о свободном обращении таких данных, а также об отмене Директивы 95/46/ЕС (Общий Регламент о защите персональных данных). GDPR» (г. Брюссель, 27 апреля 2016 года)*

7. Закон Республики Казахстан от 21 мая 2013 года № 94-V «О персональных данных и их защите» (с изменениями и дополнениями по состоянию на 11.02.2024 г.)

8. Конституция Республики Казахстан (принята на республиканском референдуме 30 августа 1995 года) (с изменениями и дополнениями по состоянию на 19.09.2022 г.)

9. Бегалиев Е.Н., Шаяхметова Ж.Б. «О перспективности или нецелесообразности введения института чипирования населения». Материалы заочной международной научно-практической конференции «Меры противодействия совершению некоторых видов правонарушений посредством чипирования отдельных категорий лиц» – г. Алматы: КазНПУ имени Абая, издательство ТОО «Лантар books», 2023–298 с.

10. Аликперов Х.Д. Глобальный дистанционный контроль над преступностью: допустимость, возможности, издержки // 195 Криминология: вчера, сегодня, завтра. 2016. № 3 (42). - С.26.

11. Хусаинов О.Б. Глобальный дистанционный контроль над преступностью (чипизация) и оперативно-розыскная деятельность: точки соприкосновения и отторжения. Материалы заочной международной научно-практической конференции «Меры противодействия совершению некоторых видов правонарушений посредством чипирования отдельных категорий лиц» – г. Алматы: КазНПУ имени Абая, издательство ТОО «Лантар books», 2023–298 с.

12. Дук Ю.И. Некоторые вопросы внедрения систем дистанционного контроля над преступностью //Криминология: вчера, сегодня, завтра. №4(43)2016. – С. 69-72

МРНТИ 11.25.19

Канафина Г.Е.¹, Чумаченко Т.Н.¹

¹к.п.н., старший преподаватель кафедры международных отношений, Института Сорбонна-Казахстан, КазНПУ имени Абая

¹к.п.н., старший преподаватель кафедры международных отношений, Института Сорбонна-Казахстан, КазНПУ имени Абая

ВНЕШНЯЯ ПОЛИТИКА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В ЦА

Аннотация

Казахстан ведет внешнюю политику в соответствии с национальными принципами и задачами, с прагматичным подходом в виде поиска возможностей и выгод. Национальная безопасность, национальные интересы и сохранение национальной идентичности является фундаментом построения внешней политики Казахстана. Идея евразийской интеграции была выдвинута первым президентом РК в 1994 году в московском государственном университете имени Ломоносова на встрече со студентами. Основной идеей евразийской интеграции было создание общего рынка труда, экономических связей и экономических возможностей между странами евразийской интеграции, создание общего рынка услуг, капитала и рабочей силы, тем самым создание условий для повышения уровня инвестиционной привлекательности в глазах международного сообщества и роста торгово-экономических отношений между некоторыми государствами бывшего советского союза.

В настоящее время в странах ЕАЭС происходят тревожные события, такие как война между Россией и Украиной, введение Западом жестких санкций в отношении Белоруссии и России, риск введения вторичных санкций в отношении Казахстана, конфликт на киргизско-таджикской границе, которые безусловно оказывают отрицательное влияние на экономику государств-членов ЕАЭС и требуют принятия соответствующих мер для ее поддержания. С учетом глобальных изменений в политическом и экономическом взаимодействии России и стран Запада, в условиях санкций устойчивое экономическое развитие национальных

экономик государств-членов ЕАЭС возможно благодаря их активной и слаженной работе. Казахстану как государству-члену ЕАЭС, в которой два члена являются объектом санкции необходимо вырабатывать меры для эффективной торговой деятельности на плоскости ЕАЭС с учетом, наложенных на Россию и Беларусь санкции. Сегодня работе ЕАЭС уделяется пристальное внимание Запада и ближайших соседей, поскольку деятельность Казахстана в рамках ЕАЭС осуществляется с учетом санкционных ограничений. Ситуация вокруг конфликта России и Украины, мировые кризисы и другие факторы непосредственно влияют на государства членов интеграционного объединения и вызывают немало вопросов о будущем ЕАЭС.

Ключевые слова: интеграция, экономический союз, санкции, национальная безопасность, дипломатия, внешняя политика.

Г.Е.Канафина¹, Т.Н.Чумаченко¹

¹с.ғ.к., халықаралық қатынастар кафедрасының, Сорбонна-Қазақстан Институтының аға оқытушысы, Абай атындағы ҚазҰПУ

¹с.ғ.к., халықаралық қатынастар кафедрасының, Сорбонна-Қазақстан Институтының аға оқытушысы, Абай атындағы ҚазҰПУ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ОРТАЛЫҚ АЗИЯДАҒЫ СЫРТҚЫ САЯСАТЫ

Аңдатпа

Қазақстан сыртқы саясатты Ұлттық қағидаттар мен міндеттерге сәйкес, мүмкіндіктер мен пайданы іздеу түріндегі прагматикалық тәсілмен жүргізеді. Ұлттық қауіпсіздік, ұлттық мүдделер және ұлттық бірегейлікті сақтау Қазақстанның сыртқы саясатын құрудың іргетасы болып табылады. Еуразиялық интеграция идеясын ҚР Тұңғыш Президенті 1994 жылы Ломоносов атындағы Мәскеу мемлекеттік университетінде студенттермен кездесуде ұсынды. Еуразиялық интеграцияның негізгі идеясы Еуразиялық интеграция елдері арасында ортақ еңбек нарығын, экономикалық байланыстар мен экономикалық мүмкіндіктерді құру, қызметтердің, капитал мен жұмыс күшінің ортақ нарығын құру, сол арқылы халықаралық қоғамдастық алдында инвестициялық тартымдылық деңгейін арттыру және бұрынғы Кеңес Одағының кейбір мемлекеттері арасындағы сауда-экономикалық қатынастардың өсуі үшін жағдайлар жасау болды. Қазіргі уақытта ЕАЭО елдерінде Ресей мен Украина арасындағы соғыс, Батыстың Беларусь пен Ресейге қатысты қатаң санкциялар енгізуі, Қазақстанға қатысты қайталама санкциялар енгізу қаупі, қырғыз-тәжік шекарасындағы жанжал сияқты алаңдатарлық оқиғалар орын алуда, олар сөзсіз ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің экономикасына теріс әсер етеді және тиісті шаралар қабылдауды талап етеді. оны қолдау. Ресей мен батыс елдерінің саяси және экономикалық өзара іс-қимылындағы жаһандық өзгерістерді ескере отырып, Санкциялар жағдайында ЕАЭО-ға мүше мемлекеттердің ұлттық экономикаларының тұрақты экономикалық дамуы олардың белсенді және үйлесімді жұмысының арқасында мүмкін болады. Екі мүше санкция объектісі болып табылатын ЕАЭО-ға мүше мемлекет ретінде Қазақстан Ресей мен Беларуське салынған санкцияларды ескере отырып, ЕАЭО жазықтығында тиімді сауда қызметі үшін шаралар әзірлеуі қажет. Бүгінгі таңда ЕАЭО жұмысына Батыстың және жақын көршілердің назары аударылады, өйткені Қазақстанның ЕАЭО шеңберіндегі қызметі санкциялық шектеулерді ескере отырып жүзеге асырылады. Ресей мен Украина қақтығысының айналасындағы жағдай, әлемдік дағдарыстар және басқа факторлар интеграциялық бірлестікке мүше мемлекеттерге тікелей әсер етеді және ЕАЭО-ның болашағы туралы көптеген.

Түйін сөздер: интеграция, экономикалық одақ, Санкциялар, Ұлттық қауіпсіздік, дипломатия, сыртқы саясат.

Kanafina G.E.¹, Chumachenko T.N.¹

¹Candidate of polit.sciences, Senior Lecturer at the Department of International Relations, Sorbonne Institute-Kazakhstan, KazNPU named after Abai

¹Candidate of polit.sciences, Senior Lecturer at the Department of International Relations, Sorbonne Institute-Kazakhstan, KazNPU named after Abai

FOREIGN POLICY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN IN CENTRAL ASIA

Abstract

Kazakhstan conducts its foreign policy in accordance with national principles and objectives, with a pragmatic approach in the form of searching for opportunities and benefits. National security, national interests and preservation of national identity are the foundations of Kazakhstan's foreign policy. The idea of Eurasian integration was put forward by the first President of the Republic of Kazakhstan in 1994 at the Lomonosov Moscow State University at a meeting with students. The main idea of Eurasian integration was the creation of a common labor market, economic ties and economic opportunities between the countries of Eurasian integration, the creation of a common market for services, capital and labor, thereby creating conditions for increasing the level of investment attractiveness in the eyes of the international community and the growth of trade and economic relations between some states of the former Soviet Union. Currently, alarming events are taking place in the EAEU countries, such as the war between Russia and Ukraine, the introduction of harsh sanctions by the West against Belarus and Russia, the risk of secondary sanctions against Kazakhstan, the conflict on the Kyrgyz-Tajik border, which undoubtedly have a negative impact on the economy of the EAEU member states and require appropriate measures to maintain it. Taking into account global changes in the political and economic interaction between Russia and Western countries, under the conditions of sanctions, the sustainable economic development of the national economies of the EAEU member states is possible thanks to their active and coordinated work. Kazakhstan, as a member state of the EAEU, in which two members are subject to sanctions, needs to develop measures for effective trade activities on the EAEU plane, taking into account the sanctions imposed on Russia and Belarus. Today, the work of the EAEU is receiving close attention from the West and its closest neighbors, since Kazakhstan's activities within the framework of the EAEU are carried out taking into account sanctions restrictions. The situation around the conflict between Russia and Ukraine, global crises and other factors directly affect the member states of the integration association and raise many questions about the future of the EAEU.

Keywords: integration, economic union, sanctions, national security, diplomacy, foreign policy.

Актуальность данной статьи состоит в том, что на сегодняшний день пандемия и вооруженные конфликты повлияли на все страны мира, поскольку все они стали взаимосвязаны и взаимозависимы, ни одно государство мира не может эффективно функционировать без взаимодействия с другим в политических и экономических сферах. Для достижения экономических, политических, культурных и других целей участники международных отношений объединяются в региональные международные организации.

С распадом Советского Союза Казахстан как независимое государство и субъект международного права, установил дипломатические отношения со 183 государствами, также Казахстан является активным инициатором международных интеграционных объединений.

В течение 2023 года произошли значительные события, связанные с участием Казахстана в важных международных организациях, таких как Евразийский экономический союз, Организация Договора о коллективной безопасности, Содружество Независимых Государств и Шанхайская организация сотрудничества. Эти события оказали существенное влияние на политическую и экономическую обстановку в регионе. Рассмотрим некоторые из этих

главных событий в ЕАЭС, СНГ, ШОС и ОДКБ, определивших курс Казахстана в контексте мировых вызовов.

Экономический форум "Евразийская интеграция в многополярном мире" состоялся в мае в Москве. На его полях состоялось заседание Высшего Евразийского экономического совета с участием президентов Армении, Беларуси, Казахстана, Кыргызстана, России, Азербайджана, Таджикистана и Узбекистана.

За годы деятельности ЕАЭС торговый оборот Казахстана с другими странами-участниками вырос на 74%, причем экспорт увеличился на 98%. {1}

ЕЭК предстоит оперативно завершить работу по заключению соглашений о зоне свободной торговли с Объединенными Арабскими Эмиратами, Индией, Египтом, Индонезией, Израилем. Кроме того, подчеркнута важность качественного усиления взаимодействия с ШОС, АСЕАН, МЕРКОСУР.

На встрече Высшего Евразийского экономического совета было заявлено о том, что экономический союз мог бы стать, связующим звеном между Европой и Азией, глобальным Югом и Севером.

Казахстанская сторона приветствовала инициативы России по формированию транспортных коридоров в направлении Китая, Индии, Пакистана, Ирана, а также государств Ближнего Востока и Юго-Восточной Азии. Президент Казахстана подчеркнул, что созрело понимание необходимости развития транспортного коридора Север – Юг в сопряжении с Транскаспийским маршрутом. При этом Казахстан будет выступать надежным логистическим хабом ЕАЭС, задействуя все свои возможности и ресурсы.

В свою очередь Президент России заявил, что его страна высоко ценит взаимодействие со всеми странами-участницами объединения и выстраивает отношения на принципах партнерства.

Интересные события развернулись в ходе саммита: видеокadres, как президенты России и Казахстана обмениваются записками, распространили в социальных сетях. На кадрах видно, как, прочитав записку, Токаев кивнул своему российскому коллеге и убрал записку в карман. Позже в Акорде рассказали о содержании записки: речь шла о доступе казахских компаний-грузоотправителей к перевозкам по железной дороге России по внутренним тарифам. Российское правительство посчитало, что к товарам, следующим в Казахстан, нужно применять льготные тарифы, в то время как товарам, следующим транзитом через Россию, должны применяться экспортные тарифы. Президент Токаев поручил правительству Казахстана продолжить переговоры с российской стороной по этому вопросу. {2}

На заседании ЕАК в декабре 2023 года президент Казахстана выступил с предложением создать мировой продовольственный хаб в Евразийском пространстве, ранее 2022 году было аналогичное предложение о создании прикаспийского продовольственного хаба для увеличения взаимного товарооборота. 19 мая 2023 года на первом саммите «Центральная Азия-Китай» было предложено учредить совместный хаб с Китаем на базе Международного центра торговли «Хоргос», что могло бы существенно укрепить взаимную продовольственную безопасность.

Касательно продовольственного хаба на Евразийском пространстве, санкции, введенные Западом против России, препятствуют странам ЕАЭС при его возможностях, то есть Казахстан и Россия входят в десятку крупнейших в мире производителей пшеницы и муки и могли бы накормить 600 миллионов из 800 миллионов человек, которые испытывают недостаток продовольствия. {3}

По вопросу доли экспорта сельхозпродукции стран ЕАЭС на мировом рынке, которая составляет более 2% это когда более 800 миллионов человек испытывают нехватку продовольствия.

Первостепенной задачей для Казахстана и стран ЕАЭС должно стать развитие систем агрологистики и хранения, внедрение цифровых решений в сельскохозяйственную сферу, создать мировой продовольственный хаб с участием мировых инвестиций, которые бы давали

гарантии международной безопасности для Казахстана, тем самым подсобить экономику и бюджет государства от ресурс ориентированного к промышленной. Есть в планах развивать системы агрологистики и хранения, внедрять цифровые решения в сферу сельского хозяйства. Работа над созданием совместных центров агроинноваций, которые бы занимались коммерциализацией и промышленным внедрением новых технологий в агропромышленном комплексе. Налаживание тесных кооперационных связей для выпуска конкурентной, экологичной, экспортоориентированной продукции, соответствующей передовым международным стандартам, должно стать приоритетной задачей союза.

Кроме инфляционного давления, трансформации международных логистических цепочек, региональных конфликтов, санкционного противостояния есть еще и другие барьеры, которые тормозят развитие мировой экономики и препятствуют развитию сотрудничества. Каждая из стран, к сожалению, продолжает защищать де-факто внутренних производителей от конкуренции с другими участниками объединения. Необходимо устранить существующие барьеры и ограничения на общем рынке, внедрить в ближайшее время единые технические регламенты. Так же было предложено построить оптоволоконную линию связи по маршруту Россия - Казахстан - Иран. Рассмотреть возможность строительства волоконно-оптической линии связи по маршруту Россия - Казахстан - Иран для подключения к международным линиям, проходящим вдоль побережья Индийского океана, что позволило бы не только создать альтернативный маршрут транзитного трафика на евразийском пространстве, но и значительно усилить позиции Евразийского экономического союза в логистике данных на глобальном уровне. Необходимо отметить, что объем электронной торговли стран Евразийского экономического союза в ближайшей перспективе может превысить 150 миллиардов долларов. Этот потенциал в сфере электронной торговли значительно сократило бы издержки бизнеса при перемещении товаров между странами-участницами.

Президент РК отметил, что ЕАЭС следует более продуктивно работать над совершенствованием таможенных процедур и созданием равноправной экосистемы онлайн-торговли. {4}

ЕАЭС и Иран подписали соглашение о свободной торговле 25 декабря на полях заседания Высшего Евразийского экономического совета ЕАЭС и Иран подписали соглашение о свободной торговле. Оно заменит действовавшее с октября 2019 года временное соглашение, в рамках которого стороны перешли на преференциальные условия торговли – тарифными льготами обладали порядка 360 товарных позиций из более чем 12 тысяч. Это существенно увеличило объем торговли, выросший более чем в два раза: с 2,45 миллиарда долларов в 2019 году до 6,2 миллиарда долларов в 2022-м. С подписанием полноформатного соглашения о свободной торговле средняя ввозная пошлина в Иран для поставщиков из стран-участниц ЕАЭС снижается до 4,5%, тогда как обычная пошлина составляет около 30%. Для иранских товаров средний тариф также будет уменьшен – с 6,6% до 0,8%. {5} Ранее сообщалось, что казахстанские аграрии смогут экспортировать в Иран замороженное мясо. Договоренности по этому вопросу зафиксировали в начале декабря в Тегеране глава ветеринарной организации Ирана Моджтаба Норузи и вице-министр сельского хозяйства Казахстана Амангалий Бердалин.

Еще одним важным моментом в дипломатии РК стало назначение Генсеком ОДКБ Имангали Тасмагамбетова. Первого января 2023 года Имангали Тасмагамбетов вступил в должность Генерального секретаря Организации договора о коллективной безопасности (ОДКБ). Он будет занимать эту должность до 2026 года. Сразу после вступления в должность он посетил государства-членов ОДКБ – Беларусь, Россию, Кыргызстан, Таджикистан, Армению и Казахстан, также встретился с постоянными и полномочными представителями государств-членов ОДКБ.

Одним из важных мероприятий в рамках ОДКБ был саммит Совета коллективной безопасности, прошедший 23 ноября в Минске. По данным ОДКБ, на этот год организацией

было запланировано всего 34 мероприятия. В 2023 году были утверждены план совместной подготовки органов управления и формирований сил и средств системы коллективной безопасности ОДКБ на 2024 год и перечень мероприятий до 2030 года. Также министры иностранных дел стран ОДКБ приняли заявление о предотвращении гонки вооружений в космосе. Кроме того, была учреждена медаль "Вместе к миру" для награждения лиц, внесших вклад в миротворческую деятельность ОДКБ. Секретариат ОДКБ [объявил](#) о разработке нового правового механизма для миротворческих операций. Процедура ратификации протокола, предусматривающий порядок определения координирующего государства для взаимодействия с ООН от имени ОДКБ в сфере миротворчества (ратифицирован Беларусью, Россией и Таджикистаном) завершена. [Законопроект](#) принял мажилис Казахстана. Документ вводит понятие "координирующее государство" и предусматривает, что под его эгидой создаются коллективные миротворческие силы организации для применения в операции ООН по поддержанию мира. Координирующее государство определяет Совет коллективной безопасности. В 2024 году председательство в организации переходит от Беларуси к Казахстану. Ожидается, что ОДКБ проведет семь учений на территории Казахстана, Кыргызстана, Российской Федерации и Таджикистана.

Международная промышленная выставка "Иннопром" впервые прошла в Астане, в ней приняли участие около 20 стран, свыше 300 компаний. Компания-изготовитель первых зарядных станций в России также участвовала в выставке. На сегодня 850 зарядных станций установлены по России. В Казахстане установлены пять станций.

ЕАБР потратит 400 млн долларов на воду в Центральной Азии

В странах Центральной Азии сельское хозяйство потребляет до 80% воды, при этом в оросительных каналах теряется 40% воды. По расчетам аналитиков ЕАБР, Центральная Азия может столкнуться с острым и хроническим дефицитом водных ресурсов в пределах от 5 до 12 кубических километров с 2028-2029 года. Поэтому переход к водосбережению представляется безальтернативным решением проблемы.

Согласно выводам экспертов ЕАБР, чтобы сохранить потенциал орошаемых земель и сэкономить воду, необходимы 10 практических шагов: четыре на региональном уровне и шесть на уровне национальной политики. Самым первым шагом является создание Международного водно-энергетического консорциума Центральной Азии.

Евразийский банк развития (ЕАБР) в ближайшие 3 года намерен инвестировать в водно-энергетический комплекс Центральной Азии не менее 400 миллионов долларов.

Кроме того, по оценке ЕАБР, в Центральной Азии гидроэнергетический потенциал освоен менее чем на 25%. В регионе более 80 ГЭС суммарной мощностью около 14 000 мегаватт. До 2035 года планируется увеличить мощность ГЭС на 8 900 мегаватт за счет модернизации старых и строительства новых. {6}

Вопреки имеющимся противоречиям и трудностям, возникающим в ходе деятельности ЕАЭС, мы можем наблюдать положительную динамику развития интеграции и экономики Казахстана в целом. Самое главное на данном этапе внешней политики Казахстана сейчас не попасть под вторичные санкции Запада, что может повлечь за собой тяжелые экономические последствия для казахстанской экономики. В связи с этим, Казахстан ввел с 1 апреля 2023 года систему мониторинга товаров, которая предполагает обязательство по выписке сопроводительных накладных при торговле в рамках ЕАЭС на товары по 11 кодам таможенной номенклатуры внешней экономической деятельности. Тем самым Казахстан показал международному обществу свою приверженность соблюдению международных принципов. Так, в ходе приезда государственного секретаря США Энтони Блинкена, Председателя Европейского Совета Шарль Мишеля обсуждался вопрос санкции России, где для казахстанских предпринимателей, тесно связанных с санкционными предприятиями России предоставлена отсрочка для поиска новых партнеров. Указанное послабление является свидетельством понимания США и ЕС всей трудности положения Казахстана и продолжить партнерские взаимоотношения через Казахстан с Центральноазиатским регионом.

Основной причиной участия Казахстана в евразийской интеграции являлось снижение транспортных издержек, связанных с удаленностью от мирового океана и основных рынков. В рамках ЕАЭС Казахстан имеет доступ к мировому океану и ведет предпринимательскую деятельность, расширяя свои границы экономических возможностей.

Мир стоит на пороге больших перемен, задача казахстанской дипломатии привлечь как можно больше иностранных инвестиций в экономику Казахстана, сохранять многовекторность внешней политики, быть более узнаваемыми в мировом сообществе как суверенное и демократическое государство.

Список использованной литературы:

1. *Товарооборот Казахстана со странами участницами ЕАЭС* <https://ru.sputnik.kz/>
2. *Тимур Ниталиев -Путин передал Токаеву записку: стало известно ее содержание* <https://ulysmidia.kz/news>
3. *Токаев о потенциале ЕАЭС: Из 800 млн голодающих на планете людей ЕАЭС может прокормить 600 млн* <https://vecher.kz/>
4. *Казахстан в ЕАЭС* <https://primeminister.kz/ru/news/reviews>
5. *ЕАЭС и Иран создают зону свободной торговли.* <https://ilex.bv/news/>
6. *Глава ЕАБР: «Центральную Азию ожидает постоянный и устойчивый дефицит воды»* <https://asiaplustj.info/ru/news/tajikistan/economic>

МРНТИ 11.25.19

Жевлакова И. Д.¹, Курмангали А. К.¹

¹*доктор политических наук, доцент кафедры международных отношений Института Сорбонна-Казахстан, КазНПУ им. Абая*

¹*магистрантка 1 курса ОП «Международные отношения» Института Сорбонна-Казахстан, КазНПУ им. Абая
г. Алматы, Казахстан*

ЕВРАЗИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ СОЮЗ: НАПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЯ И ПЕРСПЕКТИВЫ СОТРУДНИЧЕСТВА

Аннотация

В данной статье анализируются направления развития ЕС, цели и перспективы сотрудничества. Подробно описываются действия с момента распада СССР. Исследуется процесс спада в промышленности, влияния на страны Восточного партнерства, потенциал для развития. В конце выявляются потенциал, гармонизация экономического регулирования и укрепления экономического сотрудничества.

Ключевые слова: ЕС, СНГ, ЕАЭС, ВВП, рынок, торговля, экспорт, импорт.(TRD).

И.Д. Жевлакова¹, А.К. Курмангали¹

¹*саяси ғылымдарының докторы, Абай атындағы ҚазҰПУ Сорбонна-Қазақстан институты халықаралық қатынастар кафедрасының доценті*

¹*Абай атындағы ҚазҰПУ Сорбонна-Қазақстан институты халықаралық қатынастар кафедрасының 1-курс магистранты
Алматы қ, Қазақстан*

ЕУРАЗИЯЛЫҚ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ОДАҚ: ДАМУ БАҒЫТТАРЫ ЖӘНЕ ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ

Аңдатпа

Бұл мақалада ЕО Даму бағыттары, ынтымақтастықтың мақсаттары мен перспективалары талданады. КСРО ыдырағаннан кейінгі әрекеттер егжей-тегжейлі сипатталған. Өнеркәсіптегі құлдырау процесі, шығыс серіктестігі елдеріне әсері, даму әлеуеті зерттелуде. Соңында

әлеует, экономикалық реттеуді үйлестіру және экономикалық ынтымақтастықты нығайту анықталады.

Түйін сөздер: ЕО, ТМД, ЕАЭО, ЖІӨ, нарық, сауда, экспорт, импорт.(TPD).

Zhevlakova I.D¹. Kurmangali A. K.¹

¹docteur en sciences politiques, docent du département des relations internationales à l'Institut Sorbonne-Kazakhstan, KazNPU Abai

*¹étudiante de la 1e année du Master en relations internationales à l'Institut Sorbonne-Kazakhstan, KazNPU Abai
Almaty, Kazakhstan*

UNION ECONOMIQUE EURASIENNE: ORIENTATIONS DE DEVELOPPEMENT ET PERSPECTIVES DE COOPERATION

Annotation

Cet article analyse les orientations du développement de l'UE, les objectifs et les perspectives de coopération. Les actions depuis l'effondrement de l'URSS sont décrites en détail. Le processus de ralentissement de l'industrie, l'impact sur les pays du partenariat Oriental, le potentiel de développement sont étudiés. À la fin, les capacités, l'harmonisation de la réglementation économique et le renforcement de la coopération économique sont identifiés.

Mots-clés: UE, CEI, UEE, PIB, marché, commerce, exportation, importation.

Евразийский экономический союз является региональной экономической организацией, состоящей из пяти стран-членов: России, Беларуси, Казахстана, Армении и Кыргызстана.

В ЕАЭС сформирован общий рынок, который обеспечивает свободное перемещение товаров, услуг, капитала, рабочей силы и так далее.

К основным направлениям развития Евразийского экономического союза включают несколько ключевых аспектов, направленных на укрепление экономической интеграции и сотрудничества между странами-членами. К ним можно отнести следующие:

* Экономическая интеграция: Создание единого экономического пространства, которое обеспечивает свободное перемещение товаров, услуг, капитала и рабочей силы.

* Торговая политика: Разработка общих торговых соглашений и таможенных правил для упрощения и стимулирования внешней торговли.

* Промышленное сотрудничество: Стимулирование совместных промышленных проектов и кооперации в ключевых отраслях.

* Энергетическая политика: Гармонизация подходов к энергетической безопасности и развитию энергетических рынков.

* Транспорт и логистика: Развитие транспортной инфраструктуры и логистических цепочек для обеспечения более эффективного перемещения товаров.

* Финансовое сотрудничество: Интеграция финансовых рынков и развитие механизмов взаимного кредитования и инвестиций.

* Цифровая экономика: Развитие цифровой инфраструктуры и технологий, а также создание общих стандартов и платформ в области цифровизации.

Эти направления помогут ЕАЭС укрепить свои позиции на международной арене и способствовать устойчивому экономическому развитию региона. Однако, для достижения этих целей необходимо преодолеть ряд внутренних и внешних вызовов, включая различия в экономическом потенциале стран-членов и политические разногласия.

Также не стоит забывать про технологическое развитие, которое отвечает улучшения и инновации в технологиях, помогающие улучшить качество продукции или услуг и повысить эффективность производственных процессов.

Расширение географии - расширение бизнеса на новые рынки и регионы, чтобы увеличить клиентскую базу и повысить доходы.

Технологическое развитие играет ключевую роль в современном бизнесе, поскольку позволяет компаниям быть конкурентоспособными и оперативно реагировать на изменения на рынке. Постоянное внедрение новых технологий позволяет улучшать процессы производства, сокращать издержки и повышать качество продукции. Без постоянного развития и инноваций в области технологий компании рискуют отставать от конкурентов и терять свою долю на рынке.

Социальная ответственность становится все более важной для компаний в современном мире, где общественное мнение и репутация играют огромную роль. Соблюдение стандартов и норм в области охраны окружающей среды, защиты прав трудящихся и участие в социальных программах помогает компаниям укрепить свою позицию на рынке и завоевать доверие потребителей. Кроме того, социальная ответственность способствует улучшению взаимоотношений с государственными структурами и обществом в целом.

Цифровизация также является неотъемлемой частью развития современного бизнеса, поскольку помогает быть более эффективными и конкурентоспособными. Переход к цифровым технологиям позволяет автоматизировать процессы, повысить уровень сервиса и создать новые возможности для взаимодействия с клиентами. Важно помнить, что цифровизация требует не только внедрения новых технологий, но и подготовки персонала и создания соответствующей инфраструктуры для их успешного функционирования.

Расширение географии также играет важную роль в развитии бизнеса, позволяя диверсифицировать свою клиентскую базу и защитить себя от рисков, связанных с концентрацией на одном рынке. Заход на новые рынки и регионы требует от компаний адаптации к особенностям местного рынка, но при правильном подходе может принести значительные бенефиты в виде увеличения объема продаж и расширения бизнеса.

Помимо вышеупомянутых факторов, важным аспектом развития современного бизнеса является управление данными. В современном мире огромное количество информации генерируется каждую секунду, и умение правильно анализировать и использовать эти данные становится ключевым для успеха компаний. Эффективное управление данными позволяет компаниям принимать обоснованные решения, предсказывать рыночные тенденции и лучше понимать потребности своих клиентов.

Важным направлением развития современного бизнеса также является уделяемое внимание инновациям. Быстрые темпы изменений в технологической сфере и повышенная конкуренция требуют от компаний постоянного поиска новых идей и решений. Инновации позволяют не только создавать новые продукты и услуги, но и улучшать существующие бизнес-процессы, увеличивая эффективность и конкурентоспособность компании.

Также очень важно быстро адаптировать в развитие бизнеса к изменяющейся среде. Глобализация и ускоренный темп жизни требуют от компаний гибкости и способности быстро реагировать на изменения. Компании, способные эффективно адаптироваться к новым условиям, уделять внимание тенденциям рынка и оперативно принимать стратегические решения, обречены на успех и процветание в современном бизнес-мире.

Сотрудничество важно для достижения совместных целей и успеха. Предоставление возможности обмениваться идеями, опытом и ресурсами позволяет участвующим сторонам получить новые знания и навыки, расширить свои возможности и достичь более эффективных результатов. Перспективы сотрудничества включают в себя расширение бизнеса, увеличение прибыли, улучшение качества продукции или услуг, а также создание новых рыночных возможностей. Важно обеспечить взаимовыгодные отношения, где каждая сторона вносит свой вклад и получает соответствующие выгоды. Развитие партнерских отношений требует постоянной работы над улучшением коммуникации, установлением четких целей и ответственности, а также гибкости и адаптивности к изменениям на рынке и в бизнес-среде.

Для успешного сотрудничества важно также уметь строить доверительные отношения с партнерами. Доверие является основой любого партнерства и обеспечивает эффективное и продуктивное взаимодействие. Когда стороны чувствуют, что им можно доверять и что их интересы будут уважены, они готовы работать вместе над общими целями.

Очень важно также уметь находить компромиссы и решать конфликты в рамках партнерских отношений. Возможность прийти к согласию даже в случае разногласий способствует сохранению партнерства и его долгосрочной успешной работе. Умение слушать и уважать точки зрения другой стороны, а также готовность идти на уступки в определенных ситуациях, помогает укрепить взаимоотношения и продвигаться к общим целям.

Наконец, для успешного сотрудничества необходимо постоянно изучать рынок, анализировать конкуренцию и прогнозировать изменения, которые могут повлиять на партнерские отношения. Гибкость и способность к адаптации к новым условиям помогают сохранить конкурентоспособность и обеспечить долгосрочный успех партнерства. Только постоянное обновление знаний и навыков, а также готовность к изменениям позволяют сотрудникам достигать совместных целей и успешно развиваться.

Перспективы сотрудничества в рамках Евразийского экономического союза (ЕАЭС) могут быть весьма обширными, учитывая экономические и политические интересы стран-участниц. ЕАЭС стремится к углублению экономической интеграции между своими членами, что включает в себя свободное перемещение товаров, услуг, капитала и рабочей силы.

Возможные направления сотрудничества могут включать:

- * Усиление торговых связей и упрощение таможенных процедур.
- * Создание общих рынков в ключевых отраслях, таких как энергетика, сельское хозяйство и транспорт.

- * Развитие инфраструктурных проектов, способствующих экономическому росту.

- * Гармонизация законодательства для облегчения бизнеса и инвестиций.

- * Сотрудничество в области цифровой экономики и инноваций.

Также важно отметить, что сотрудничество в рамках ЕАЭС может сталкиваться с различными вызовами, включая политические разногласия между членами и внешнее давление. Однако, при успешном преодолении этих препятствий, ЕАЭС имеет потенциал стать значимым игроком на международной арене и способствовать экономическому развитию региона.

Список использованной литературы:

1. <https://ru.valdaiclub.com/a/highlights/evraziyskiy-ekonomicheskii-soyuz-novye-perspektivy/>
2. *Евразийский экономический союз: потенциал развития, формат сотрудничества: [монография]. – М.: Изд-во «Экон-Информ», 2021. – 346 с.*
3. *Евразийская экономическая интеграция: перспективы развития и стратегические задачи шля России [Текст]: докл. к XX Апр. междунар. науч. конф. по проблемам развития экономики и общества, Москва, 9–12 апр. 2019г. / Т. В. Бордачев, К. О. Вишневский, М.К.Глазатова и др.: отв. ред. Т. А. Мешкова: Нан. исслед. ун-т «Высшая школа экономики». — М.: Изд. дом Высшей школы экономики, 2019.- 123 с.*
4. *Основные направления деятельности Правительства Российской Федерации на период до 2024 года (утв. Правительством Российской Федерации 29 сентября 2018г.).*
5. *Основные направления экономического развития Евразийского экономического союза (утв. Решением Высшего Евразийского экономического совета от 16 октября 2015г. № 28).*
6. *The Eurasian Economic Union: Power, Politics and Trade // <https://www.crisisgroup.org/europe-central-asia/central-asia/eurasian-economic-union-power-politicsand-trade>*

УДК 341.9
МРНТИ 10.89

Сабитова Ш.А.¹, Джанибеков А.¹

¹Научный руководитель: док. фил. наук, асоц. профессор кафедры «Международного права» Института Сорбонна-Казахстан КазНПУ им. Абая

¹Студент 4курса Института Сорбонна-Казахстан, КазНПУ им. Абая,
г.Алматы, Республика Казахстан

УЧАСТИЕ КАЗАХСТАНА В МЕЖДУНАРОДНОМ СОТРУДНИЧЕСТВЕ ПО ВОПРОСАМ ЗАЩИТЫ БЕЖЕНЦЕВ

Аннотация

В данной статье рассматривается как Республика Казахстан активно участвует в международном сотрудничестве по вопросам защиты прав беженцев. Республика ратифицировала основные международные договоры, такие как Конвенция ООН 1951 года и Протокол 1967 года, и интегрировала их положения в национальное законодательство. Казахстан заключил несколько двусторонних и многосторонних соглашений, включая Соглашение о помощи беженцам и внутренне перемещенным лицам 1993 года и Меморандум о сотрудничестве в области миграции 1994 года. Республика также подписала Соглашение с Международной организацией по миграции в 1998 году, содействуя возвращению этнических казахов и поддержке других нуждающихся мигрантов. В 2002 году было подписано соглашение о роспуске Межгосударственного фонда помощи беженцам и внутренне перемещенным лицам. Казахстан продолжает развивать международное сотрудничество в этой области, укрепляя свои позиции на глобальной арене.

Ключевые слова: Казахстан, международное сотрудничество, защита беженцев, Конвенция ООН 1951 года, Протокол 1967 года, Соглашение о помощи беженцам, Меморандум о сотрудничестве, Международная организация по миграции, миграция, двусторонние соглашения.

Сабитова Ш.А.¹, Джанибеков А.¹

¹Ғылыми жетекшісі: ф.ғ.д. атындағы ҚазҰПУ-дың Сорбонна

Қазақстан институтының халықаралық құқық кафедрасының профессоры.

¹Абай атындағы ҚазҰПУ Сорбонна-Қазақстан институтының 4 курс студенті,
Алматы қ, Қазақстан Республикасы

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ МӘСЕЛЕЛЕРІ БОЙЫНША БОСҚЫНДАРДЫ ҚОРҒАУ

Аңдатпа

Мақалада ретінде Қазақстан Республикасы белсенді қатысады халықаралық ынтымақтастық мәселелері бойынша босқындарды қорғау. Республикасы ратификациялаған негізгі халықаралық шарттар сияқты БҰҰ Конвенциясы 1951 ж. және Хаттамаға 1967 жылғы біріктіріп отыр, олардың ережелерін ұлттық заңнама. Қазақстан жасасты бірнеше екі жақты және көп жақты келісімдерді қоса алғанда, Келісім туралы босқындарға көмек және ішкі ауыстырылған адамдарға 1993 жылғы ынтымақтастық туралы Меморандумға қол қойылды көші-қон саласындағы 1994 жылғы. Сондай-ақ, республикамыз туралы Келісімге қол қойды Халықаралық көші-қон ұйымы 1998 жылы жәрдемдесе отырып, қайтару этникалық қазақтарды қолдау және басқа да мұқтаж мигранттар. 2002 жылы туралы келісімге қол қойылды мәжілісін тарату және Мемлекетаралық қорының босқындарға көмек және ішкі

ауыстырылған адамдарға. Қазақстан дамытуды жалғастыруда халықаралық осы саладағы ынтымақтастықты нығайта отырып, өз ұстанымын жаһандық аренада.

Түйін сөздер: Қазақстан, халықаралық ынтымақтастық, босқындарды қорғау, 1951 жылғы БҰҰ Конвенциясы, 1967 жылғы Хаттама, Босқындарға көмек көрсету туралы келісім, Ынтымақтастық туралы меморандум, Миграция, көші-қон жөніндегі халықаралық ұйым, екіжақты келісімдер.

Sabitova Sh.A.¹, Janibekov A.¹

¹Scientific Director: Dr. Phil, Assoc. Professor of the Department of «International Law» of the Sorbonne-Kazakhstan Institute of KazNPU named after Abay

¹Student 4th year Sorbonne- Kazakhstan Institute of KazNPU named after Abay, Almaty, Kazakhstan

KAZAKHSTAN'S PARTICIPATION IN INTERNATIONAL COOPERATION ON REFUGEE PROTECTION

Abstract

This article considers the Republic of Kazakhstan to be actively involved in international cooperation on the protection of refugees. The Republic has ratified major international treaties such as the 1951 UN Convention and 1967 Protocol and has incorporated their provisions into national legislation. Kazakhstan had concluded several bilateral and multilateral agreements, including the 1993 Agreement on Assistance to Refugees and Internally Displaced Persons and the 1994 Memorandum on Cooperation in the Field of Migration. The Republic also signed an agreement with the International Organization for Migration in 1998, facilitating the return of ethnic Kazakhs and supporting other needy migrants. In 2002, an agreement was signed to dissolve the Inter-state Fund for Refugees and Internally Displaced Persons. Kazakhstan continues to develop international cooperation in this field, strengthening its position in the global arena.

Keywords: Kazakhstan, international cooperation, refugee protection, 1951 UN Convention, 1967 Protocol, Agreement on Assistance to Refugees, Memorandum of Cooperation, International Organization for Migration, migration, bilateral agreements.

Kazakhstan's participation in international cooperation on refugee protection issues

Казахстан, как полноправный член мирового сообщества, активно участвует в решении проблем беженцев. Об этом свидетельствует участие Казахстана во многих международно-правовых соглашениях по вопросам беженцев. Республика ратифицировала как Конвенцию ООН 1951 года, так и Протокол 1967 года [1]. Эти действия, в соответствии с положениями Конституции Республики Казахстан, имеют прямое действие на территории Республики. В случае возникновения коллизии между внутренним законодательством и этими действиями, положения международных договоров имеют преимущественную силу перед внутренним законодательством. Одобрение Казахстаном этих документов свидетельствует о его стремлении активно участвовать в глобальной интеграции по вопросам беженцев. Официально утвердив основные законодательные акты в этой области, республика укрепила свою позицию в создании глобальной структуры.

Казахстан не только присоединился к этим актам, но и заключил несколько глобальных и двусторонних соглашений в области миграции. Одним из примеров юридического документа является Соглашение о помощи беженцам и внутренне перемещенным лицам, которое было подписано в Москве 24 сентября 1993 года [2].

Согласно Соглашению, беженец определяется как физическое лицо, которое не является гражданином страны, предоставившей ему убежище, и которое было вынуждено покинуть свое постоянное место жительства на территории другой страны из-за насилия, преследования в отношении него или членов его семьи или реальной угрозы преследования на основании

такие факторы, как раса, национальность, религия, язык, политические убеждения или принадлежность к определенной социальной группе, особенно в связи с вооруженными и межэтническими конфликтами. Лицо, совершившее преступление против мира, человечности или любое другое умышленное уголовное правонарушение, не имеет права быть признанным беженцем. Государство, из которого выезжает физическое лицо, при содействии соответствующих сторон:

- содействует переселению населения из районов, затронутых вооруженными конфликтами или межэтнической напряженностью, позволяя им добровольно уехать на территорию одной из вовлеченных сторон.;

- обеспечивает безопасность эвакуируемых и их имущества, активно добиваясь прекращения боевых действий и поддержания общественного порядка в процессе эвакуации;

- вопросы, связанные с финансовой, материально-технической, продовольственной, медицинской и транспортной поддержкой эвакуируемых, решаются путем переговоров между заинтересованными сторонами. Сторона, предоставляющая убежище, берет на себя ответственность, включая обеспечение необходимых социальных и бытовых условий для беженцев и внутренне перемещенных лиц в местах их временного размещения, а также оказание им помощи в трудоустройстве в соответствии с трудовым законодательством каждой из участвующих сторон.

Стороны соглашаются одновременно выполнять следующие обязательства:

- Оказывать поддержку беженцам и внутренне перемещенным лицам в получении необходимых документов для решения вопросов, связанных с гражданством.

- Оказание помощи беженцам и внутренне перемещенным лицам в получении свидетельств о браке, рождении, трудовых книжек и других документов, необходимых для решения вопросов, связанных с пенсионным обеспечением, подтверждением трудового стажа и облегчения международных поездок.

- Помочь в получении информации о родственниках, проживающих на территории государства, из которого бежал беженец или внутренне перемещенное лицо, а также информации о любом оставленном имуществе.

Согласно статье 7 Соглашения, государство, из которого выезжают беженцы и внутренне перемещенные лица, обеспечивает возмещение расходов, связанных с жильем и другими вещами, которые были оставлены или утеряны на его территории. Кроме того, государство оплачивает любой ущерб здоровью и потерю дохода. Размер финансовой компенсации устанавливается на основе ставок, установленных государством отправления. Процесс учета утраченного движимого и недвижимого имущества, принадлежащего беженцам и внутренне перемещенным лицам, оценки физического ущерба и предоставления компенсации устанавливается по взаимному согласию соответствующих сторон. Одновременно Стороны создадут Межгосударственный фонд для оказания помощи беженцам и внутренне перемещенным лицам. Положение о Межгосударственном фонде помощи беженцам и внутренне перемещенным лицам является важнейшим компонентом Соглашения о помощи беженцам и внутренне перемещенным лицам.

Действие Соглашения зависит от его ратификации. Помимо Республики Казахстан, оно было ратифицировано Азербайджанской Республикой, Российской Федерацией, Республикой Армения, Республикой Таджикистан, Республикой Беларусь, Туркменистаном, Узбекистаном, Кыргызстаном и Молдовой.

Дополнительный документ, известный как Протокол, был официально согласован и подписан 24 сентября 1993 года в Алматы, Казахстан [3].

Меморандум о сотрудничестве в области миграции (Алматы, 8 июля 1994 г.) [4] следует признать важным правовым документом в области миграции. Меморандум был подписан Республикой Казахстан, Кыргызской Республикой и Республикой Узбекистан в знак признания исторического, культурного и духовного единства народов этих братских стран, а

также прочных и нерушимых уз, которые сложились между государствами. Данный Меморандум основан на Соглашении о создании Единого экономического пространства и направлен на укрепление, сохранение и приумножение интеллектуального и трудового потенциала стран-участниц. Он также направлен на достижение политической стабильности, гражданского мира и межэтнического согласия. Кроме того, она направлена на создание условий, способствующих сохранению национальной самобытности каждого населения региона, развитию национальных культур и языков, а также созданию многонациональных и региональных компаний, исследовательских и производственных центров, способствующих экономическому сближению. Кроме того, он предоставляет гражданам одного государства, проживающим в другом государстве, гарантии владения, пользования и распоряжения своим имуществом, включая средства производства, в соответствии с законодательством государства, где находится это имущество.

Главы государств поручили своим правительствам разработать программу сотрудничества в области перемещения населения между Республикой Казахстан, Кыргызской Республикой и Республикой Узбекистан к концу 1994 года, как указано в Меморандуме.

Оцениваемые документы также включают:

6 июля 1998 года в Москве [5] было подписано соглашение между Правительством Республики Казахстан и Правительством Российской Федерации, направленное на регулирование процесса переселения и защиту прав перемещенных лиц. Аналогичным образом, Республика Казахстан и Монголия подписали соглашение в Алматы 2 декабря 1994 года о решении вопросов [6], связанных с добровольным переселением и гражданством лиц, прибывших в Республику Казахстан по трудовым договорам.

Протокол к Соглашению о помощи беженцам и внутренне перемещенным лицам, который первоначально был датирован 24 сентября 1993 года, был подписан в 1995 году. Согласно упомянутому Протоколу, в статью 8 Соглашения о помощи беженцам и внутренне перемещенным лицам от 24 сентября 1993 года были внесены изменения, включающие третью часть, в которой говорится, что товары (услуги, работы), перемещаемые через таможенную границу из одной стороны в другую в рамках деятельности Межгосударственного фонда за оказание помощи беженцам и внутренне перемещенным лицам не взимаются таможенные пошлины, налоги и сборы."

Наиболее значимое соглашение о сотрудничестве между Правительством Республики Казахстан и Международной организацией по миграции было подписано 13 января 1998 года. В Соглашении участвуют Правительство Республики Казахстан и Международная организация по миграции (МОМ).

Соглашение предусматривает, что Организация будет осуществлять указанные миграционные программы в Казахстане при условии принятия необходимых решений Руководящими органами МОМ и наличия средств от внешних доноров.

- Организация предлагает услуги по наращиванию потенциала, консультационные услуги и другие мероприятия по техническому сотрудничеству, связанные с вопросами миграции.

- Она предоставляет информацию о миграции.

- Она помогает Правительству Республики Казахстан в содействии возвращению этнических казахов на их историческую родину, а также оказывает поддержку беженцам, экологическим мигрантам, внутренне и внешне перемещенным лицам и другим нуждающимся лицам.

- Организация также содействует возвращению квалифицированного персонала и управляет выборочной миграцией.

В соответствии со статьей 1, организации предоставляется разрешение на открытие представительства в Казахстане и привлечение необходимого персонала для осуществления своей деятельности. Стороны могут согласовывать конкретные направления сотрудничества в соответствии с утвержденными или перспективными планами посредством переписки, если

это будет сочтено необходимым. Организация пользуется в Казахстане правами и иммунитетами, эквивалентными правам и иммунитетам специализированных учреждений Организации Объединенных Наций, как это предусмотрено в Конвенции о правах и иммунитетах специализированных учреждений от 21 ноября 1947 года.

Правовое положение работников, являющихся гражданами Республики Казахстан и работающих в Представительстве на основании трудового договора, подряда или соглашения, регулируется законодательством Республики Казахстан.

Более недавним соглашением является Решение Совета глав государств Содружества Независимых Государств о Межгосударственном фонде помощи беженцам и внутренне перемещенным лицам. Это соглашение было подписано в Кишиневе 7 октября 2002 года [7]. Совет глав государств Содружества Независимых Государств принял решение о роспуске Межгосударственного фонда помощи беженцам и внутренне перемещенным лицам. Это решение было принято в связи с неспособностью фонда выполнять возложенные на него функции, изложенные в Положении, утвержденном Советом глав государств 10 февраля 1995 года. Кроме того, данное решение также аннулирует предыдущее решение о создании фонда. Фонд помощи беженцам и внутренне перемещенным лицам был учрежден 10 февраля 1995 года.

Проект Протокола представляет собой соглашение между Агентством Республики Казахстан по миграции и демографии и Министерством внутренних дел Российской Федерации. В нем излагается порядок реализации Соглашения между Правительством Республики Казахстан и Правительством Российской Федерации о регулировании процесса переселения и защите прав перемещенных лиц, которое было заключено 6 июля 1998 года и обновлено 22 декабря 2003 года. В настоящее время он находится на стадии реализации, но заслуживает особого рассмотрения.

Согласно Проекту, граждане Казахстана, которые хотят переехать в Казахстан из России, или граждане России, которые хотят переехать в Россию из Казахстана на условиях, указанных в Соглашении, должны подать свои заявления в требуемом формате следующим образом:

а) граждане Казахстана должны обратиться в посольство Казахстана в России или в Агентстве Казахстана по миграции и демографии.

б) гражданам России следует обратиться в Посольство России в Казахстане или в Министерство внутренних дел России.

Уполномоченный орган или посольство государства въезда несет ответственность за регистрацию и рассмотрение заявления на предмет его соответствия требованиям Соглашения. Затем заявление направляется уполномоченному органу государства выезда для утверждения.

Компетентный орган государства отправления оценивает заявление, фиксирует любые факторы, которые могут препятствовать отъезду, и направляет его в компетентный орган или посольство государства назначения. Если нет условий, препятствующих выезду лица, уполномоченная организация или посольство страны, в которую оно хочет въехать, выдают разрешение, позволяющее ему переехать в другое место в соответствии с указанными критериями. Лицо, которому было отказано в выдаче разрешения на переезд, может подать новое заявление, если условия, препятствовавшие его отъезду, устранены (как указано в статье 3).

Соответствующие органы предоставляют информацию о лицах, которым было предоставлено разрешение на переезд, каждые шесть месяцев, как указано в статье 4.

Уполномоченный орган государства отправления рассматривает заявление не более чем в течение одного месяца. Если требуется дополнительная проверка соблюдения указанных в заявлении условий, срок может быть продлен, но не более чем на один месяц. Если срок

рассмотрения заявления продлевается, уполномоченный орган государства выезда уведомляет об этом уполномоченный орган или посольство государства въезда.

Постоянное переезд физического лица в соответствии с Соглашением и его статус мигранта могут быть подтверждены официальным документом, известным как разрешение на переезд. С даты выдачи разрешение на переезд действительно в течение одного года. Чтобы подтвердить, что они являются перемещенными лицами, правительство выдает стандартный сертификат тем, кто обратился за разрешением на переселение.

Список использованных источников:

1. Закон Республики Казахстан «О присоединении Республики Казахстан к Конвенции о статусе беженцев и Протоколу, касающемуся статуса беженцев» №317-1 от 15 декабря 1998 года [Электронный ресурс]:URL:

https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z980000317_links (дата обращения: 22.04.2024).

2. Соглашение о помощи беженцам и вынужденным переселенцам (Москва, 24 сентября 1993 г.) (с дополнениями от - 10 февраля 1995 г.) [Электронный ресурс]:URL: <https://lex.uz/ru/docs/2590825> (дата обращения: 22.04.2024).

3. Протокол к Соглашению о помощи беженцам и вынужденным переселенцам от - 24 сентября 1993 года (Алматы, 10 февраля 1995 г.). [Электронный ресурс]:URL: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/H950000180> (дата обращения: 25.04.2024).

4. Меморандум о сотрудничестве в области миграции - Алматы, 8 июля 1994. [Электронный ресурс]:URL: https://continent-online.com/Document/?doc_id=30257687 (дата обращения: 25.04.2024).

5. Соглашение между Правительством Республики Казахстан и Правительством Российской Федерации о регулировании процесса переселения и защите прав переселенцев - Москва, - 6 июля 1998. [Электронный ресурс]:URL: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z980000335> (дата обращения: 25.04.2024).

6. Договор между Республикой Казахстан и Монголией об урегулировании вопросов добровольного переселения и гражданства лиц, прибывших в Республику Казахстан по трудовым договорам - Алматы, - 2 декабря 1994. [Электронный ресурс]:URL: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/U950002221> (дата обращения: 25.04.2024).

7. Протокол к Соглашению о помощи беженцам и вынужденным переселенцам от - 24 сентября 1993 [Электронный ресурс]:URL: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/H950000180> (дата обращения: 25.04.2024).

УДК 32

МРНТИ 11.01

К.С.Нургалым,¹ Б.К. Калдыкенова¹

¹с.ғ.к., Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, «Sorbonna –

Қазақстан институты», Халықаралық құқық кафедрасының доценті

¹174 мектеп - гимназияның тарих пәні мұғалімі

АДАМ ҚҰҚТАРЫ МЕН БОСТАНДЫҚТАРЫН ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚОРҒАУДЫҢ ҚҰҚЫҚТЫҚ ЕРЕКШЕЛІГІ

Аңдатпа

Мақалада Адам құқықтары мен бостандықтарын зерттеу мақсатында. Адам құқықтарын Халықаралық қорғау қазіргі уақытта көптеген сын-қатерлердің туындауына және бүкіл әлемде адаммен байланысты жағдайлардың күрделенуіне байланысты өте өзекті болып табылады. Таңдамалы үлгілер мен адам құқықтарын қорғау үшін анықталған ұйымдар жасаған адам құқықтарының бұзылуының көптеген жағдайларына қарамастан, әлі де адам құқықтарының бұзылуының көптеген жағдайлары бар. Қазіргі таңда халықаралық құжаттарда белгіленген адам құқықтары тізбесі ұзақ тарихи даму үлгілері мен стандарттың нәтижесі болып, қазіргі демократияның нормасы ретінде қалыптаса бастады.

Түйін сөздер: адам құқығы, халықаралық құқық, ақпарат, интернет, әлеуметтік желілер, құқықтық реттеу, жеке деректер.

Нургалым К.С.,¹ Калдыкенова Б.К.¹.

*к.полит.н., доцент кафедрасы Международного права Института «Сорбонна-Казахстан»
КазНПУ им. Абая*

Учитель историй г.Алматы , 174 ШГ

ПРАВОВЫЕ ОСОБЕННОСТИ МЕЖДУНАРОДНОЙ ЗАЩИТЫ ПРАВ И СВОБОД ЧЕЛОВЕКА

Аннотация

В настоящей статье преследуется цель; исследование прав и свобод человека. Подняты вопросы международной защиты прав человека, в связи с возникновением множества вызовов и возникновением ситуаций, связанных с человеком, во всем мире. Исследованы случаи нарушений прав человека, совершенные отдельными моделями и организациями, призванными защищать права человека, случаев нарушений прав человека по-прежнему много. Константировано, что в настоящее время перечень прав человека, установленный в международных документах, является результатом длительного исторического развития моделей и стандартов и начал формироваться как норма современной демократии.

Ключевые слова: права человека, международное право, информация, интернет, социальные сети, правовое регулирование, персональные данные.

Nurgalym K.S.¹, Kaldykenova B.K. ¹

c.polit.sciences., Associate Professor of the Department of International Law at the Sorbonne-Kazakhstan Institute of KazNPU named after Abaya

¹history teacher in school-gymnasium 174

LEGAL FEATURES OF INTERNATIONAL PROTECTION OF HUMAN RIGHTS AND FREEDOMS

Abstract

This article aims to study of human rights and freedoms. Issues of international protection of human rights are raised in connection with the emergence of many challenges and the emergence of human-related situations throughout the world. Cases of human rights violations committed by individual models and organizations designed to protect human rights have been studied; there are still many cases of human rights violations. It has been stated that at present the list of human rights established in international documents is the result of a long historical development of models and standards and has begun to take shape as the norm of modern democracy.

Keywords: human rights, international law, information, Internet, social networks, legal regulation, personal data.

Адам құқықтары тұлғаның бөлінбес табиғи қасиеті, олар өмірдің әлеуметтік-экономикалық жағдайларымен, мемлекеттің табиғатымен негізделген. Адам құқықтары әмбебап болып келеді, себебі олар адамдарға бірдей таралады. Қазіргі әлемде жаһандану жағдайында, бірте-бірте бүкіл әлем қауымдастығы құзырының нысаны болып бара жатқан адам құқықтарының интернационализациясы процесі жүруде. Кейбір елдерде өз азаматтарының құқықтарын құрметтеуге және қорғауға дайын еместігі қолданылады, бұл бостандық құқығы, жиналған және бірлестіктер, таза су мен тамақ құқығы, еңбек ету құқығы, дін бостандық құқығы және басқалар сияқты негізгі құқықтардың бұзылуы анықталды.

Мұндай жағдайларда БҰҰ және оның комитеттері, тергеу органдары мен трибуналдары, құқық қорғау ұйымдары және кейбір шектеулер адам құқықтарын қорғауда маңызды рөл атқарады. Олар заңгерлік көмек көрсете алады, әртүрлі елдердегі жағдайды бақылай алады, адам құқығын сақтау және қоғамдық іс-шараларға қарсы шаралар қабылдау үшін шектеулермен және азаматтық қоғаммен реттей алады.

Сонымен қатар, жаһандық жылыну, киберқауіпсіздік, халықаралық терроризм және т.б. сияқты адам құқықтарын қорғау үшін жоғары халықаралық қауымдастықты қажет ететін көптеген жаңа қиындықтар туындайды. Осыған байланысты адам құқықтарының халықаралық қорғалуы және неғұрлым әділ және қауіпсіз бейбітшілікке қол жеткізу үшін жоғары маңыздылығы атап өтіледі.

Халықаралық құқық саласы аумағында әлемдік қауымдастығының адам құқықтары мен бостандықтары бұзылған жағдайда мемлекеттің ішкі жұмысына арласа алуы мүмкіндігі соңғы жылдардың ең үздік әлемдік жетістіктердің бірі деп қарастырамыз. Мәселе, аймақтық келісімдер, әмбебап сипаттағы көпжақты келісімдер, екіжақты келісімдер, халықаралық әдет-ғұрыптар және де адам құқықтары мен бостандықтарын қамтамасыз ету мәселесі бойынша тікелей немесе жанама мамандандырылған халықаралық ұйымдардың шешімдері – халықаралық құқықтық негізгі қайнар көздерінің бірі болып табылады [1].

Кез-келген демократиялық құрылымда азаматтардың құқықтары мен бостандықтары, сондай-ақ олардың міндеттері азаматтық қоғамның маңызды аспектілерін білдіреді. Олар өзара байланысты және өзара тәуелді және олар басқаларсыз өмір сүре алмайды. Азаматтардың құқықтары мен бостандықтары оларға еркін өмір сүруге, өз бетінше шешім қабылдауға, өз пікірлерін білдіруге және мемлекетті басқаруға қатысуға мүмкіндік береді [2]. Бұған сөз бостандығы, жиналу бостандығы, діни сенім бостандығы, қозғалыс бостандығы, жеке меншік құқығы, заң алдындағы теңдік құқығы және басқалар сияқты құқықтар кіреді.

Алайда, азаматтардың қоғам алдындағы міндеттері де бар, олар әр адамның құқықтары мен бостандықтарын сақтау және қорғау үшін қажет. Мұндай міндеттерге салық төлеу, басқа адамдардың құқықтарын құрметтеу, әскери қызметке қатысу немесе қоғамдық қызметке орналасу, заңдарды сақтау және басқалар сияқты азаматтық міндеттерге қатысу кіруі мүмкін.

Елдің демократиялық құрылымы азаматтардың құқықтары мен міндеттері арасындағы тепе-теңдікті қамтамасыз етуі керек. Бұл адамдар өз пікірлерін еркін айта алатын, бизнеспен айналысатын, жұмыс істейтін және өмірден ләззат алатын, бірақ қоғам алдындағы міндеттерін ұмытпайтын тұрақты және дамып келе жатқан қоғам құруға көмектеседі [3].

1948 жылы 10 желтоқсанда БҰҰ Бас Ассамблеясы қабылдаған адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясы адам құқықтарын қорғау тарихындағы маңызды оқиға болды. Декларация барлық адамдарға кепілдік берілуі керек көптеген құқықтарды белгіледі. Декларацияда бекітілген ең танымал құқықтардың кейбіріне мыналар жатады: өмір сүру, бостандық және жеке басына қол сұғылмау құқығы (3-бап); ой, ар-ождан және дін бостандығы құқығы (18-бап); сөз бостандығы құқығы (19-бап); заң алдындағы теңдік және кемсітушіліктен қорғау құқығы (7-бап); жұмысқа және жұмыссыздықтан қорғауға құқық (23-бап); білім алу құқығы (26-бап); Үкіметке және еркін сайлауға қатысу құқығы (21-бап); әлеуметтік қамсыздандыру құқығы (22-бап) [4]. Бұл Декларациямен қорғалатын құқықтардың кейбір мысалдары ғана. Декларацияда әйелдердің, балалардың, босқындардың, мүгедектердің, ұлттық азшылықтардың және халықтың басқа да осал топтарының құқықтарына қатысты ережелер бар. Ол мемлекеттерді барлық жағдайда осы құқықтарды тануға және сақтауға шақырады. Бұл адам құқықтарын қорғаудың қазіргі заманғы халықаралық жүйесінің одан әрі дамуын анықтайтын негізгі құжат.

Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясы бүкіл әлемдегі көптеген ұлттық Конституциялардың, заңдардың және сот шешімдерінің эталоны мен анықтамалық нүктесіне айналды. Ол сондай-ақ келесі жылдары құрылған және декларацияда белгіленген құқықтарды кеңейтетін және толықтыратын бірқатар халықаралық шарттар мен келісімдерді эзирлеуге негіз болды. Мысалы, азаматтық және саяси құқықтар туралы халықаралық пакт және 1966

жылы қабылданған экономикалық, әлеуметтік және мәдени құқықтар туралы халықаралық пакт жалпыға бірдей декларацияны еңбек құқығы, білім алу құқығы, денсаулық сақтау құқығы және т. б. сияқты құқықтармен толықтырды.

Осылайша, адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясы қазіргі заманғы адам құқықтарын қорғау жүйесіндегі негізгі құжат болып табылады және оның принциптері мен нормалары көптеген елдердің құқықтық жүйелерінің ажырамас бөлігіне айналды. Ол адам құқықтары мен заң алдындағы теңдікті қорғаудың маңыздылығын растайды және барлығына барлық адамдар өз құқықтары мен қадір-қасиеттерінде еркін және тең болып туылатынын еске салады.

Адам құқықтарының жалпыға бірдей Декларациясы 1945 жылы 26 маусымда қабылданған Біріккен Ұлттар Ұйымының (БҰҰ) Жарғысы аясында жасалды. БҰҰ Жарғысы ұйымның мақсаттары мен принциптерін, сондай-ақ оның құрылымы мен жұмыс істеу ережелерін белгіледі[5]. Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясы БҰҰ Жарғысының адам құқықтары мен бостандықтарын құрметтеу, БҰҰ-ның барлық мүшелерінің осы құқықтарды құрметтеуге және сақтауға жәрдемдесу жөніндегі халықаралық құқықтары мен міндеттемелерінің теңдігі қағидаттарын бекітетін баптары шеңберінде әзірленді.

Сонымен қатар, БҰҰ Бас Ассамблеясы Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясын қабылдай отырып, әлемнің барлық елдері мойындайтын және сақтайтын әмбебап құқықтар бар екенін мойындады. Декларацияға дейінгі мәлімдемесінде БҰҰ Бас Ассамблеясы барлық адамдар өздерінің құқықтары мен қадір-қасиеттерінде еркін және тең болып туылатынын және оларға ақыл мен ар-ождан берілгенін және бір-бірімен бауырластық рухында әрекет етуі керек екенін атап өтті.

Осылайша, адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясы БҰҰ Жарғысының ережелеріне сәйкес әзірленді және БҰҰ-ның Адам құқықтары мен бостандықтарын қорғаудағы маңызды жетістіктерінің бірі болды. Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясы (АҚЖБД) кіріспеден және мемлекеттер қорғауы керек негізгі құқықтар мен бостандықтарды анықтайтын 30 баптан тұрады [5].

Алайда, АҚЖБД, халықаралық шарттардан айырмашылығы, міндетті заңды күшке ие емес, яғни оның ережелері ұлттық соттарға немесе билік органдарына тікелей қолданылмайды және оның ережелері мемлекеттерді белгілі бір міндеттемелерді орындауға міндеттеу үшін тікелей қолданыла алмайды. Сонымен бірге, АҚЖБД ұсынымдық сипатқа ие, яғни ол мемлекеттерге адам құқықтарының белгілі бір стандарттарын сақтауға және осы құқықтарды қорғауды жүзеге асыруға кеңес береді. Сонымен қатар, АҚЖБД -ның көптеген ережелері қазірдің өзінде заңды күші бар және мемлекеттер үшін міндетті болып табылатын Адам құқықтары саласындағы халықаралық шарттар мен келісімдерді құруға негіз болды.

Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясының (АҚЖБД) ережелері әдеттегі халықаралық құқық нормаларының қайнар көзі ретінде қабылдануы мүмкін. Алайда, бұл халықаралық қоғамдастықта мұндай ережелердің қаншалықты кең таралғанына және қабылданғанына байланысты.

АҚЖБД тікелей заңды күші болмаса да және мемлекетті оның ережелерін сақтауға міндеттемесе де, кейінгі жылдары бұл ережелердің көпшілігі заңдық күші бар халықаралық шарттар мен келісімдерде көрініс тапты. Осылайша, АҚЖБД-да бекітілген көптеген құқықтар мен бостандықтар мемлекеттер міндеттейтін халықаралық құқықтың бөлігі болды. Сонымен қатар, АҚЖБД-ның көптеген ережелері көптеген елдердің ұлттық заңдары мен конституцияларында көрініс тапты, бұл олардың нормативтік маңыздылығын көрсетеді. Жалпы, АҚЖБД адам құқықтарын қорғаудың қазіргі заманғы жүйесінің негіздерін қалыптастырған адам құқықтары саласындағы халықаралық құқықтың негізгі көздерінің бірі ретінде қарастырылуы мүмкін.

Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясының (АҚЖБД) ережелері оның негізінде адам құқықтары саласындағы шарттық халықаралық құқықтың нормалары

қалыптастырылатын маңызды дереккөз ретінде қарастырылуы мүмкін. АҚЖБД-да танылған көптеген құқықтар мен бостандықтар азаматтық және саяси құқықтар туралы халықаралық пакт және экономикалық, әлеуметтік және мәдени құқықтар туралы халықаралық пакт сияқты нақты халықаралық құжаттарда көрініс тапты. Бұл құжаттар заңды күшке ие және мемлекеттерді өздеріндегі адам құқықтарын сақтауға және қорғауға міндеттейді.

Осылайша, ұсынымдық сипаттағы АҚЖБД ережелері адам құқықтары саласындағы шарттық халықаралық құқықтың неғұрлым нақты нормаларын әзірлеуге негіз болады. Осы тұрғыдан алғанда, АҚЖБД-ны шарттық халықаралық құқық нормаларын құру процесіне ықпал ететін құрал ретінде қарастыруға болады. Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясы адам құқықтары туралы халықаралық билде қабылданған алғашқы құжат болып табылады. Бұл адам құқықтары саласындағы кейінгі халықаралық шарттар мен декларациялардың негізі болды.

Пакта барлық халықтардың өзін-өзі анықтауға құқығы бар екенін, адам құқықтары әмбебап екенін, әр адамның өмір сүруге құқығы бар екенін, сондай-ақ заң алдында бірдей қорғалатындығын анықтайды. Пакт сөз бостандығы мен бейбіт жиналыс сияқты азаматтық бостандық құқықтарының, сондай-ақ сайлауға қатысу және қоғамдық қызметтерге қол жеткізу құқығы сияқты саясат саласындағы адам құқықтарының маңыздылығын көрсетеді.

Пактіде сондай-ақ көзделген құқықтардың тиімді жүзеге асырылуын қамтамасыз ету үшін қатысушы мемлекеттер қабылдауы тиіс шаралар белгіленеді. Сонымен қатар, ол пактінің екінші бөлігіне сәйкес құрылатын адам құқықтары жөніндегі комитеттің қатысушы мемлекеттердің адам құқықтары саласындағы өз міндеттемелерін орындауын қадағалаудағы рөлін белгілейді.

Азаматтық және саяси құқықтар туралы халықаралық пактінің I және II бөліктері қатысушы мемлекеттердің анықтамалары мен міндеттемелерін қоса алғанда, жалпы ережелерді қамтиды.

"1-3-баптың" I бөлігінде "Халықтың өзін-өзі анықтау құқығы", "азаматтық құқық", "саяси құқық" және т.б. сияқты негізгі ұғымдар айқындалады.

"4-27-баптың" II бөлімі қатысушы мемлекеттер өз азаматтарына кепілдік беруге тиісті нақты құқықтарды, соның ішінде өмір сүру құқығын, сөз бостандығын, дінді, жиналыстарды, қауымдастықтарды, әділ сот талқылауы құқығын және т.б. анықтайды.

Азаматтық және саяси құқықтар туралы халықаралық пактінің (АСҚТХП) III бөлімінде қатысушы мемлекеттер өз азаматтарына кепілдік беруге міндеттенетін материалдық құқықтардың тізбесі қамтылады.

Бұл құқықтарға, мысалы, жұмыс істеу құқығы және кәсіпті еркін таңдау, әділ және қолайлы еңбек жағдайларына құқық, жұмыссыздықтан қорғау құқығы, әлеуметтік қамсыздандыру құқығы, денсаулық пен әл-ауқатты қамтамасыз ету үшін жеткілікті өмір сүру стандарттарына құқық, тамақ, киім және тұрғын үй құқығы, денсаулық сақтау құқығы, денсаулық сақтау құқығы Білім және т. б.

АСҚТХП-қа қатысушы мемлекеттер осы құқықтарды қамтамасыз етуге және қорғауға бағытталған шараларды, оның ішінде тиісті заңдар мен бағдарламаларды қабылдау, инфрақұрылым мен әлеуметтік қорғау жүйелерін құру, сондай-ақ экономикалық және әлеуметтік бағдарламаларды дамыту жолымен қабылдауға міндеттенеді. АСҚТХП-ның бұл бөлігінің мақсаты азаматтардың өмірі мен дамуы үшін қолайлы жағдайларды қамтамасыз ету, сондай-ақ қоғамдағы кедейлік пен теңсіздікпен күресу болып табылады.

Азаматтық және саяси құқықтар туралы халықаралық пактінің IV-VI бөліктері Пактіде бекітілген құқықтардың жүзеге асырылуын бақылау рәсімдерін айқындайды, сондай-ақ оны қолданудың техникалық аспектілерін қамтиды. IV бөлім пакт бойынша қатысушы мемлекеттер қабылдаған міндеттемелердің орындалуын халықаралық бақылау үшін рәсімдерді белгілейді[6]. Атап айтқанда, ол БҰҰ жанынан пактінің сақталуын мониторингтеуге жауапты адам құқықтары жөніндегі комитет құруды көздейді. Сонымен қатар, ол қатысушы мемлекеттердің құқықтарды бұзу туралы шағымдар мен хабарламалар беру құқығын, сондай-ақ БҰҰ Комитетінің осы шағымдарды қарау рәсімдерін анықтайды.

V бөлім Пактіні қолдануға байланысты мәселелер бойынша қатысушы мемлекеттер арасындағы дауларды шешу рәсімдерін белгілейді. Ол мемлекеттер арасындағы диалог пен келіссөздер арқылы дауларды міндетті түрде шешуді, сондай-ақ БҰҰ Халықаралық сотына жүгіну мүмкіндігін көздейді. VI бөлімде қол қою, ратификациялау және күшіне ену тәртібін анықтау, сондай-ақ пактіні өзгерту және толықтыру рәсімдері сияқты пактіні қолданудың техникалық аспектілері қамтылған.

Көптеген басқа шарттардан айырмашылығы, азаматтық және саяси құқықтар туралы халықаралық пактінің қорытынды ережелерінде барлық қатысушы мемлекеттердің келісімсіз қосымша хаттаманың мүмкіндігі немесе пактінің мәтінін өзгерту мүмкіндігі туралы ережелер жоқ. Алайда, көптеген басқа шарттар сияқты, пакт қатысушы мемлекеттердің Шарттың 56-бабында сипатталған[7], белгілі бір рәсімдерге сәйкес шарттан шығу құқығын қарастырады.

Пактілердің орындалуын қадағалауды БҰҰ-ның Адам құқықтары жөніндегі комитеті және БҰҰ-ның экономикалық, әлеуметтік және мәдени құқықтары жөніндегі комитеті жүзеге асырады.

БҰҰ-ның Адам құқықтары жөніндегі комитеті Азаматтық және саяси құқықтар туралы халықаралық пакіден туындайтын міндеттемелердің орындалуын қадағалайды. Комитет қатысушы мемлекеттерден тәуелсіз адам құқықтары жөніндегі сарапшылардан тұратын халықаралық орган болып табылады. Ол қатысушы мемлекеттердің Пакт бойынша өз міндеттемелерін орындауы туралы ұсынған баяндамаларын, сондай-ақ Пактіді бекітілген құқықтарды сақтамау бойынша жеке шағымдарын қарайды. Комитет қатысушы мемлекеттердің баяндамаларына мерзімді шолулар жүргізеді және тиісті елдердегі адам құқықтарының жағдайын жақсарту бойынша өз ұсынымдарын ұсынады. Бұдан басқа, ол қатысушы мемлекеттерден Пактіні іске асыру туралы қосымша ақпарат сұрата алады, тыңдаулар өткізе алады және жеке шағымдар бойынша шешімдер шығара алады. Тұтастай алғанда, БҰҰ-ның Адам құқықтары жөніндегі комитеті халықаралық қоғамда адам құқықтарын қорғау мен ілгерілетуде маңызды рөл атқарады.

Адам құқықтары жөніндегі комитеттің өкілеттіктері азаматтық және саяси құқықтар туралы халықаралық пактінің өзі ғана емес, сонымен қатар 1966 жылы қабылданған және 1976 жылы күшіне енген оған қосымша хаттамамен анықталады. Факультативтік хаттама азаматтардың комитетке олардың құқықтарының бұзылуына шағымдану мүмкіндігін кеңейтеді, сондай-ақ осындай шағымдарды қарауға байланысты рәсімдерді көздейді. Сонымен қатар, факультативтік хаттама қатысушы мемлекеттерге азаматтардың құқықтарының бұзылуына қатысты шағымдарын қарау комитеттің құзыретін тануға мүмкіндік береді, бұл комитеттің адам құқықтарын қорғау саласындағы мүмкіндіктерін едәуір кеңейтеді.

Пайдаланылған әдебиеттердің тізімі:

1. *Сабикенов С.Н. Труды академика Салахиден Сабикенова по общей теории права, Конституционному и международному праву. Алматы Издательство «Жеті жарғы» 2019 г. 227с.*
2. *Глотов С. А. Еуропалық сотта адам құқықтары және оларды қорғау / С. А. Глотов, Е. г. Петренко. - Краснодар: Басылым. "Оңтүстік" Үйі, 2018. — 137с.*
3. *Карташкин В. А. халықаралық-құқықтық қатынастардағы адам құқықтары. // Кітапта.: Адам құқықтары: ғасыр қорытындылары, тенденциялар, перспективалар. / Жалпы.рАбдрахманова А. К. адамның әлеуметтік мемлекеттің ең жоғары құндылығы ретінде лайықты өмір сүру құқығы. Алматы, 2017. - 390 Б.*
4. *Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясы 1948 ж. // <http://adilet.zan.kz/rus>*
5. *Біріккен Ұлттар Ұйымының Жарғысы (26.06.1945 жылы Санфрансискода қабылданған) // <http://adilet.zan.kz/rus>*
6. *Қазақстан Біріккен Ұлттар Ұйымының ресми сайты <https://kazakhstan.un.org/en/sdgs>*

МРНТИ 11.25.07

Б. Саматқызы¹, Т.З.Төлегенов¹

¹Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Сорбонна Қазақстан институтының Халықаралық қатынастар мамандығының I курс студенті

¹Ғылыми жетекшісі :Абай атындағы ҚазҰПУ, Сорбонна-Қазақстан институты, халықаралық қатынастар кафедрасы, аға оқытушы Алматы қ, Қазақстан

МОНРО ДОКТРИНАСЫ

Аңдатпа

Мақалада Американың 1812-1814 жылдардағы экономикасының ахуалы, Монро доктринасының қалыптасуына әсер еткен жағдайлар және оның қалыптасуы, экспансионистік теориялар мен көзқарастардың пайда болуы қарастырылады. Монро доктринасының тарихи маңызы мен мәні сипатталады.

Түйін сөздер: Монро доктринасы, Джеймс Монро, экспансионистік көзқарастар, конгресс, держава, колония, АҚШ, Латын Америкасы, сыртқы саясат, қырғи-қабақ соғыс, келісім.

Саматқызы Б.¹, Толегенов Т.З.¹

¹Студентка I курса факультета международных отношений, Институт Сорбонна-Казахстан, Казахский национальный педагогический университет имени Абая

¹Старший преподаватель кафедры международных отношений
Института Сорбонна-Казахстан
г. Алматы, Казахстан

ДОКТРИНА МОНРО

Аннотация

В статье рассматривается состояние экономики Америки в 1812-1814 гг., обстоятельства, повлиявшие на формирование доктрины Монро, и ее формирование, возникновение экспансионистских теорий и взгляды. Характеризуется историческое значение и значение доктрины Монро.

Ключевые слова: доктрина Монро, Джеймс Монро, экспансионистские взгляды, конгресс, держава, колония, США, Латинская Америка, внешняя политика, Холодная война, соглашение.

Samatkyzy B.¹, Tolegenov T.Z.¹

¹Student of the 1 course of the Faculty of International Relations, Institute Sorbonne-Kazakhstan, Kazakh National Pedagogical University named after Abai

¹Senior Lecturer of the Department of International Relations, Institute Sorbonne-Kazakhstan
Almaty, Kazakhstan

MONROE DOCTRINE

Abstract

The article describes the state of America's economy in 1812-1814, the circumstances that influenced the formation of the Monroe Doctrine and its formation, emergence of expansionist theories and views is considered. Historical significance and significance of the Monroe Doctrine it is characterized by.

Key words: James Monroe, expansionist views, congress, power, colony, US State, Latin America, foreign policy, Cold War, agreement.

Монро доктринасы – президент Джеймс Монроның 1823 жылы 2 желтоқсанда Конгреске жыл сайынғы жолдауында жасаған мәлімдемесі. Монро өз хабарламасында үш негізгі ойды атап өтті:

1. Араласпау: Америка Құрама Штаттары Еуропа елдерінің немесе олардың Батыс жарты шардағы бар колониялардың ішкі істеріне арналаспайды. Бұл еуропалық державалардың бұрынғы колонияларды жаулап алуға немесе жаңаларын құруға әрекет жасауға жол бермеу.

2. Отарланбау: Америка Құрама Штаттары еуропалық державалардың Батыс жарты шарда жаңа колониялар құру әрекетіне шыдамайды. Бұл Еуропаның одан әрі кеңеюіне жол бермеу және жаңадан құрылған Латын Америкасы елдерінің тәуелсіздігін сақтау болды.

3. Өзара араласпау: Америка Құрама Штаттары еуропалық істерге немесе Батыс жарты шардан тыс жерде бар колонияларға араласпайды. Бұл еуропалық державалар Америка Құрама Штаттарының егемендігін құрметтейді деген үміппен өзара келісім ретінде қарастырылды.

Монро доктринасы алғашында еуропалық державалардың әртүрлі көзқарастарына ұшырады. Кейбір адамдар мұны бос риторика деп қабылдаса, басқалары Америкадағы мүдделеріне ықтимал қауіп деп санады. Уақыт өте келе бұл доктрина американдық сыртқы саясаттың маңызды бөлігіне айналды және оны кейінгі президенттер Батыс жарты шардағы әртүрлі әрекеттерді ақтау мақсатында пайдаланды. Монро доктринасы тарих бойы әртүрлі тәсілдермен түсіндіріліп, қолданылды. Ол Испания-Америка соғысы және Никарагуа мен Доминикан Республикасындағы интервенциялар сияқты Латын Америкасындағы интервенциялар мен әскери әрекеттерді ақтау үшін пайдаланылды. Ол сондай-ақ Құрама Штаттар коммунизмінің таралуын болдырмауға тырысқан қырғи-қабақ соғыс кезіндегі сияқты аймақтағы шетелдік ықпалға қарсы тұру үшін шақырылды. Тұтастай алғанда, Монро доктринасы Америка Құрама Штаттарының Батыс жарты шарды сыртқы араласудан қорғаушы ретіндегі рөлін бекітетін американдық сыртқы саясаттағы маңызды сәт болып табылады. Монро доктринасы Американың сыртқы саясатын, әсіресе Латын Америкасын қалыптастыруға қатысты негізгі құжат болды. Ол Америка Құрама Штаттарының Батыс жарты шардағы үстем ретіндегі позициясын бекітті және аймақтағы американдық ықпалды күшейте отырып, еуропалық істерге араласпау прецедентін белгіледі. Доктринаға практикалық және идеологиялық көзқарастар әсер етті. Іс жүзінде Америка Құрама Штаттары өзінің қауіпсіздігін қамтамасыз етіп, еуропалық державалардың Америкада отар құруына немесе ықпалын кеңейтуіне жол бермек болды. Идеологиялық тұрғыдан бұл американдық ерекшелікке деген сенім мен аймақтағы демократия мен тәуелсіздікті алға жылжытуға деген ұмтылысты көрсетті. Доктринаның Латын Америкасы үшін маңызды салдары болды. Ол аймақтағы жаңа тәуелсіз елдерге белгілі дәрежеде қорғаныс берді, өйткені Америка Құрама Штаттары еуропалық отаршылдықты қалпына келтіру әрекеттеріне шыдамайды. Дегенмен, бұл Америка Құрама Штаттарының аймағына айтарлықтай ықпал етті, кейбір сыншылар оны империализмнің бір түрі деп санайды. Осы жылдар ішінде Монро доктринасы Латын Америкасына американдық араласуды немесе араласпауды негіздеу үшін әртүрлі жағдайларда қолданылды. Ол бостандық пен тәуелсіздікті қорғау ретінде жоғары бағаланды және американдық империализмнің құралы ретінде сынға алынды. Өзінің қайшылықты тарихына қарамастан, доктрина американдық сыртқы саясаттың маңызды бөлігі болып қала береді және Америка Құрама Штаттары мен Латын Америкасы елдері арасындағы қарым-қатынастарды қалыптастыруды жалғастыруда.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

1. Болховитинов Н.Н. Доктрина Монро (происхождение, характер и эволюция). М., 1959.
2. Альперович М.С., Ермолаев В.И., Лаврецкий И.Р., Семенов С.И., Об освободительной войне испанских колоний в Америке «1810-1826гг.», «Вопросы истории», №11.
3. История США. Том I. 1607-1877 гг. М., 1983 г.
4. Титкина Н.В. Агрессивная война Соединенных Штатов против Мексики в 1846-1848 гг., (кандидатская диссертация), м., 1954

УДК 32
МРНТИ11.07.75

Matakbaeva L.H.¹, Islamova A.T.¹

*¹Doctor of Political Science, Professor of the Department
International relations, Abai KazNPU*

*¹Senior Lecturer at the Department of International Relations
Sorbonne Institute-Kazakhstan, Abai KazNPU
Almaty, Kazakhstan*

REGIONAL MODELS OF ECONOMIC PARTNERSHIP: FEATURES AND PROSPECTS

Abstract

The world is in the process of integrating the economies of different countries through the formation of a global economic chain, preventing the segmentation of the global market and a split in the trading system. The United States is making persistent efforts to create trade mega-partnerships in the West and East.

This article examines the emerging regional models of economic partnership in the world. The authors notes that new transregional economic partnerships cover over 4/5 of global trade and investment. In these areas, new standards of global regulation will be established, which will predetermine the future features of world development and will affect the economic ties of all countries of the world. The formation of such economic alliances allows us to talk about the emergence of a new phenomenon in the world economy - transregionalism, the priority of which is, first of all, the commonality of economic interests, rather than territorial proximity and the presence of common borders.

Keywords: mega-partnership, transregional, economic partnership, globalization, free trade, global economy.

Л.Х.Матақбаева¹, А.Т.Исламова¹

*¹Абай атындағы Қазақ Ұлттық Педагогикалық Университеті,
саяси ғылымдарының докторы, халықаралық қатынастар кафедрасының профессоры*

*¹Халықаралық қатынастар кафедрасының аға оқытушысы, Сорбонна-Қазақстан
институты, Абай атындағы ҚазҰПУ*

Алматы қ., Қазақстан

ЭКОНОМИКАЛЫҚ СЕРІКТЕСТІКТІҢ АЙМАҚТЫҚ ҮЛГІЛЕРІ: ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ МЕН БОЛАШАҒЫ

Аңдатпа

Әлем әлемдік нарықтың сегменттелуіне және сауда жүйесінің бөлінуіне жол бермей, жаһандық экономикалық тізбекті қалыптастыру арқылы әр түрлі елдердің экономикаларын біріктіру процесінде. АҚШ батыс пен шығыста сауда серіктестік серіктестіктерін құруға табанды әрекеттерді жасайды. Бұл мақалада әлемде пайда болған экономикалық серіктестіктің аймақтық модельдері қарастырылады. Авторлар жаңа аймақаралық экономикалық серіктестік жаһандық сауда мен инвестицияның 4/5 бөлігін қамтығанын айтады. Осы бағыттарда жаһандық реттеудің жаңа стандарттары орнатылады, олар әлемдік дамудың болашақ ерекшеліктерін алдын-ала анықтайды және әлемнің барлық елдерінің экономикалық қатынастарына әсер етеді. Мұндай экономикалық альянстардың құрылуы жаһандық экономикада жаңа құбылыстың пайда болуы туралы әңгімелесуге мүмкіндік береді - транс-регионализм, оның басымдылығы бірінші кезекте экономикалық мүдделердің ортақтығы. аумақтық жақындығы мен ортақ шекаралардың болуы емес.

Түйін сөздер: мегасеріктестік, аймақаралық, экономикалық серіктестік, жаһандану, еркін сауда, жаһандық экономика

Матакбаева Л.Х.¹, Исламова А.Т.¹

¹д.полит.н., профессор кафедры

международных отношений КазНПУ имени Абая

¹старший преподаватель кафедры международных отношений

Института Сорбонна-Казахстан, КазНПУ им.Абая

г. Алматы, Казахстан

РЕГИОНАЛЬНЫЕ МОДЕЛИ ЭКОНОМИЧЕСКОГО ПАРТНЕРСТВА: ОСОБЕННОСТИ И ПЕРСПЕКТИВЫ

Аннотация

В мире идет процесс интеграции экономик разных стран путем формирования глобальной экономической цепочки, предотвращения сегментации глобального рынка и раскола торговой системы. США предпринимают настойчивые попытки создать торговые мегартнерства на западе и востоке. В данной статье рассматриваются складывающиеся в мире региональные модели экономического партнерства. Авторы отмечают, что новые трансрегиональные экономические партнерства охватывают свыше 4/5 мировой торговли и инвестиций. В этих сферах будут установлены новые стандарты глобального регулирования, которые предопределят будущие особенности мирового развития и повлияют на экономические связи всех стран мира. Становление подобных экономических альянсов позволяет говорить о возникновении нового явления в мировой экономике - трансрегионализма, приоритетом которого является в первую очередь общность экономических интересов, а не территориальная близость и наличие общих границ.

Ключевые слова: мегартнерство, трансрегионализм, экономическое партнерство, глобализация, свободная торговля, глобальная экономика.

The modern world has entered a new economic era. An era of new discoveries and scientific and technological solutions. They are radically changing the nature of economic growth and, accordingly, the way of life. Global economic policy is not fully prepared for the modern challenges. For example, the fundamental causes of the severe financial crisis of 11 years ago have not been eliminated. The growth rate of the global economy is only recovering slowly. The world is facing a long period of instability and the development of a debt crisis.

Against this backdrop, the search for new forms of economic partnership is underway. On February 4, 2016 in Auckland, New Zealand, the heads of state and government of 12 countries in the Asia-Pacific region signed the first trans-regional mega-partnership agreement - the Trans-Pacific Partnership Agreement (TPP). The agreement was signed by 12 countries that are members of the Asia-Pacific Economic Cooperation (APEC) forum - Australia, Brunei, Vietnam, Canada, Malaysia, Mexico, New Zealand, Peru, Chile, Singapore, the US and Japan. The 12 countries of the Trans-Pacific Partnership occupy an important place in the global economy, in world trade and in global foreign direct investment. They account for 28.4% of global GDP, 4% of the world's territory and 11% of the world's population. The countries are characterized by a high degree of economic interdependence and complementarity [1]. At the same time, the United States is negotiating the Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP) with the European Union (signing was planned for 2016). Both future regional integration organisations (RIO) will be formed on the basis of the physical-geographical principle and the connection of two oceans - the Pacific and the Atlantic - in order to expand trade flows and control over financial flows, which cover about half of world trade. The dominant role of the United States in two regional integration associations enables it to maintain its leading role in global trade in goods and services and in international capital flows. These two associations account for around 50% of world trade, and if we include the planned free trade area between Japan and the EU, then around 80%. In addition, other trans-regional agreements are being

finalised: EU - Canada, EU - Japan, Transatlantic Trade and Investment Partnership (TATIP), Regional Comprehensive Economic Partnership (RCEP) and some others. The formation of such economic alliances allows us to speak of the emergence of a new phenomenon in the world economy - transregionalism, in which the primary focus is on the community of economic interests rather than territorial proximity and the existence of common borders.

Let's take a look at the types of mega-partnerships that are emerging. Experts identify several types of new partnerships. One of them can be described as American-European. This type is represented by the TPP and will also be largely reflected in partnerships such as TATIP, EU-Canada, EU-Japan. This is a type of liberal trade and investment agreement based on the WTO-plus model. Officially, the TPP participants announced that the creation of a partnership should be an alternative to the economic unions already existing in the Pacific region, particularly ASEAN and APEC, and should offer more liberal trade conditions than the rules of the WTO and the free trade areas existing there. However, many analysts point out that the purpose of this project is the US desire to counter China's growing influence, maintain its control over the Pacific region and re-establish its position in Asia [2].

Another type of megapartnership can be called REEP. Its main driving forces are ASEAN and the other biggest economic player in the modern world economy - China. The RCEP project is fully in line with the priorities of China's foreign economic policy and is an alternative response to the TPP. The main directions of the RCEP are generally in line with the TPP. At the same time, the RCEP uses as its basic principles those that apply in ASEAN and its existing agreements on a free trade area with third countries. This applies, for example, to trade in textiles and apparel, rules of origin, customs procedures, technical barriers to trade, sanitary and phytosanitary regulations, trade incentives, financial services, telecommunications, and legal and organizational issues. At the same time, the most important principle of ASEAN is the consensus approach in the implementation of joint activities and the pace of "the last camel in the caravan"

Finally, another type of economic partnership - a hybrid one - is the Silk Road Economic Belt (SREB) and the Maritime Silk Road (MSR) of the 21st century. It will span countries that are home to around 4 billion people (slightly less than 60% of the world's total population). This project could become the largest trans-regional economic partnership - more than 45% of global GDP. Plans to revitalize the Silk Road (SRP) were put forward by Europe and the United States at the end of the 20th century. However, China creatively developed this idea further and filled it with new conceptual and material content. The special feature of the Chinese SREB and MSR project is that it involves many developing countries that are not included in the processes of transregionalization in the megapartnerships described above. This indicates that China is creating real conditions for creating a common economic space for the countries of Europe, Asia and Africa in the future. The attractiveness of the Silk Road Economic Belt and the Maritime Silk Road is ensured not only by the coverage of a large group of countries, but also by the flexibility of their mechanisms. It assumes that its participants will exchange views on ways of economic development in order to identify possible points of conflict, eliminate them and begin to unify development strategies, taking into account the economic, political and legal practices of the countries involved in this project [3].

The initiator of this project, China, emphasizes that the Silk and Small Maritime Economic Belt is not an integration structure, regional or international organization, but an initiative of mutually beneficial cooperation and common development. It is open, inclusive, free of rigid restrictive frameworks and welcomes the participation of all countries and international organizations. All interested countries and companies can join the project and choose the desired level and form of interaction [4]. In this sense, the Silk and the Little Silk Economic Belt are referred to as an "open partnership" model.

New trans-regional economic partnerships cover more than 4/5 of global trade and investment. In these areas, they will set new standards for global regulation that will determine the future characteristics of global development and influence the economic relations of all countries in the world.

In this context, a question arises. What is the New Economic Partnership? Does it mean the end of globalization? According to B. Balashi's classical theory of economic integration, economic partnerships can be classified as the first stage of integration - a free trade area (FTA) with elements of the third stage, which means the creation of zones of free movement of goods, services, partly also capital and, above all, investment, regulated according to general rules [5]. The new economic partnerships that are currently being formed do not provide for a monetary union with their strict rules and restrictions in the macroeconomic, monetary and financial fields. In addition, the economic partnerships undertake not to form supranational bodies associated with the creation of a powerful bureaucratic apparatus that does not allow a timely response to the ever-changing challenges of global development. The only intergovernmental institutions that regulate the activities of economic partnerships are intergovernmental agreements on the establishment of such partnerships. To resolve issues affecting the interests of multiple participants, such as trade disputes, the partnerships rely primarily on existing intergovernmental institutions, in particular international arbitration, the World Intellectual Property Organization (WIPO).

The absence of the need to delegate part of their sovereignty to the supranational level and the absence of strict requirements for the standardization of macroeconomic, monetary and financial policies make these partnerships more sustainable elements of the new model of the global economic space than traditional regional integration associations.

In connection with the emergence of new economic partnerships, the theory of competitive regionalism was further developed. The term emerged in the 1990s when the number of multilateral regional trade agreements (RTAs) increased dramatically and transregional alliances were formed. On the one hand, the latter are based on the principles of open regionalism, which includes non-discriminatory conditions for cooperation with countries that are not represented in a specific regional alliance and the possibility of participating in several regional partnerships.

On the other hand, the new economic partnerships are in obvious competition with each other for new participants (competitive regionalism, the principle of “carrot and stick”). It is the competition of regional and transregional alliances that can contribute to the progress of globalization processes and the achievement of a higher level. The formal and informal openness of new transregional alliances provides ample opportunity to expand markets and effectively utilize external relations.

To sum up, transregionalization is a new stage of globalization whose special feature is the formation of new types of interstate economic unions. There are several points in favor of this thesis. Firstly, most of the projects mentioned are trans-regional in nature due to the participation of the same states in them. The presence of countries involved in several such alliances will contribute to their rapprochement and, in the longer term, possible unification. In today's conditions, the role of bridge countries between trans-regional alliances is being built in a new way. If in the past the state used to call itself a “bridge” between one economic union or another mainly because of its geographical transit location, today the main criterion is the adaptability of its institutions to the economic conditions in various megapartnerships.

Secondly, the megapartnerships will expand as new participants join. For example, in each round of TPP negotiations, the number of countries that have expressed interest in joining the partnership is constantly changing.

Third, the existence of transregional partnerships does not preclude the possibility of concluding preferential trade and investment agreements between countries that are participants in different megapartnerships or other regional alliances, which will contribute to the process of globalization of the world economy as a whole.

Fourth, transregionalization accelerates systemic globalization processes in the areas of communication, information exchange, human contacts, etc.

Fifth, the new mega-partnerships will lead to changes in the legislation of countries that have not joined these alliances, in terms of the removal or reduction of protectionist barriers, the adoption of civilized rules for international trade and investment, etc.

All this will undoubtedly contribute to the development of globalization processes.

List of references:

1. Баранов В. Костюнина Г. Транстихоокеанское партнерство: основные положения, соглашения и потенциальный эффект // *Международная жизнь* -2015-№2, С112
2. Хейфец Б. Новые экономические мегартнерства и глобальная экономика // *Международная жизнь* - 2016 №3, С128
3. Веркей Ж. Экономические траектории ЦА: между Евразийским Экономическим Союзом, российским кризисом и новыми дорогами Шелкового пути // *Хабаршы Вестник Серия «Международная жизнь и политика» №3-4 (50-51) ,2017 С. 306-310*
- 4.С.м.: Чжочао Ю. Проект XXI века - «Экономический пояс Шелкового пути» // <http://rusila.su/2015/10/22/proekt-21-veka-ekonomicheskij-poyas-shyolkovogo-puti/>
- 5.Матакбаева Л.Х. Интеграционная политика Республики Казахстан- Алматы-2000. С 61-63

Авторлар туралы мәлімет

Джанибеков А. Халықаралық құқық мамандығының 4 курс студенті Сорбонна-Қазақстан институты, Абай атындағы ҚазҰПУ

Жевлакова И. Д. Халықаралық қатынастар мамандығының 1 курс магистранты Сорбонна-Қазақстан институты, Абай атындағы ҚазҰПУ

Исламова А.Т. Халықаралық қатынастар кафедрасының аға оқытушысы, Сорбонна-Қазақстан институты, Абай атындағы ҚазҰПУ

Канафина Г.Е. саясаттану ғылымдарының кандидаты, Халықаралық қатынастар кафедрасының аға оқытушысы, Сорбонна-Қазақстан институты, Абай атындағы ҚазҰПУ

Калдыкенова Б.К. 174 мектеп - гимназияның тарих пәні мұғалімі

Құрманғали А.К. саясаттану ғылымдарының докторы, доцент Сорбонна-Қазақстан институты, Абай атындағы ҚазҰПУ

Матакбаева Л.Х. Абай атындағы Қазақ Ұлттық Педагогикалық Университетінің саяси ғылымдар докторы, халықаралық қатынастар кафедрасының профессорі, Алматы қ., Қазақстан

Нурғалым К.С. с.ғ.к., Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, «Sorbonna – Қазақстан институты», Халықаралық құқық кафедрасының доценті

Сабитова Ш.А. д-р. Фил. ғылымдар, доц. Абай атындағы ҚазҰПУ-дың Сорбонна-Қазақстан институтының халықаралық құқық кафедрасының профессоры

Саматқызы Б. Халықаралық қатынастар мамандығының 1 курс студенті Сорбонна-Қазақстан институты, Абай атындағы ҚазҰПУ

Толегенов Т.З. Халықаралық қатынастар кафедрасының аға оқытушысы, Сорбонна-Қазақстан институты, Абай атындағы ҚазҰПУ, Алматы қ., Қазақстан

Чумаченко Т.Н. саясаттану ғылымдарының кандидаты, Халықаралық қатынастар кафедрасының аға оқытушысы, Сорбонна-Қазақстан институты, Абай атындағы ҚазҰПУ

Хусаинов О.Б. Сорбонна-Қазақстан институтының халықаралық құқық кафедрасының аға оқытушысы, т.ғ.к., Абай атындағы ҚазҰПУ

Сведения об авторах

Джанибеков А. студент 4 курса специальности Международное право Института Сорбонна-Казахстан, КазНПУ им.Абая

Жевлакова И. Д. Магистрантка 1 курса специальности Международные отношения Института Сорбонна-Казахстан, КазНПУ им. Абая

Исламова А.Т. старший преподаватель кафедры международных отношений Института Сорбонна-Казахстан, КазНПУ им.Абая

Канафина Г.Е. кандидат полит.наук, старший преподаватель кафедры международных отношений Института Сорбонна-Казахстан, КазНПУ им.Абая

Калдыкенова Б.К. учитель истории в КГУ №174

Құрманғали А.К. доктор политических наук, ассоциированный профессор кафедры международных отношений Института Сорбонна-Казахстан, КазНПУ им.Абая

Матакбаева Л.Х. доктор политических наук, профессор кафедры международных отношений Института Сорбонна-Казахстан, КазНПУ им.Абая

Нургалым К.С. кандидат полит.н., доцент кафедры Международного право Института Сорбонна-Казахстан, КазНПУ им.Абая

Сабитова Ш.А. д.фил.н., профессор кафедры Международного право Института Сорбонна-Казахстан КазНПУ им.Абая

Саматкызы Б. студентка 1 курса специальности Международные отношения Института Сорбонна-Казахстан, КазНПУ им. Абая

Толегенов Т.З. старший преподаватель кафедры международных отношений Института Сорбонна-Казахстан, КазНПУ им.Абая

Чумаченко Т.Н. к.полит.н., ст. преподаватель кафедры международных отношений ИСК КазНПУ им. Абая

Хусаинов О.Б. старший преподаватель кафедры международного права Института Сорбонна-Казахстан, к.ю.н., КазНПУ им. Абая, полковник юстиции в отставке

About authors

Janibekov A. 4th year student of International Law, Sorbonne-Kazakhstan Institute, Abai KazNPU

Zhevlakova I. D. 1st year Master student, International Relations Department, Sorbonne-Kazakhstan Institute, Abai KazNPU

Islamova A.T. Senior Lecturer, Department of International Relations, Sorbonne-Kazakhstan Institute, Abai KazNPU

Kanafina G.E. Candidate of Political Sciences, Senior Lecturer at the Department of International Relations, Sorbonne-Kazakhstan Institute, Abai KazNPU

Kaldykenova B.K. History teacher at school-gymnasium No. 174

Kurmangali A.K. Doctor of Political Sciences, Associate Professor of the Department of International Relations, Sorbonne-Kazakhstan Institute, Abai KazNPU

Matakbayeva L.Kh. Doctor of Political Sciences, Professor at the Department of International Relations, Sorbonne-Kazakhstan Institute, Abai KazNPU

Nurgalym K.S. Candidate of Political Sciences, Associate Professor of the Department of International Law, Sorbonne-Kazakhstan Institute, Abai KazNPU

Sabitova Sh.A. Doctor of Philology, Professor of the Department of International Law of the Sorbonne-Kazakhstan Institute of KazNPU, named after Abai

Samatkyzy B. 1st year student of International Relations, Sorbonne-Kazakhstan Institute, Abai KazNPU

Tolegenov T.Z. Senior Lecturer, Department of International Relations, Sorbonne-Kazakhstan Institute, Abai KazNPU

Chumachenko T.N. Candidate of Political Sciences., Lecturer of the Department of International Relations, ISK Abai KazNPU

Khusainov O.B. Senior Lecturer, Department of International Law, Sorbonne-Kazakhstan Institute, candidate of Law., AbaiKazNPU , retired colonel of the judiciary